

Új kiadás – A királyok első könyve

Az 1975-ben megjelent és 1990-ben revideált protestáns új fordítású Biblia legújabb revíziójának próbakiadását tartja kezében a Tisztelt Olvasó. A Magyar Bibliatársulat 2006-ban kezdett hozzá a revízió előkészítéséhez, az észrevételek gyűjtéséhez. Munkánk most jutott el arra a pontra, hogy az egyházi bibliaolvasó közvélemény elé tárhatjuk a Szöveggondozó Bizottság revíziós munkájának gyümölcseit, köztük A királyok első könyvét.

A bibliai szöveg gondozása során a következő revíziós alapelvekhez igyekeztünk tartani magukat: 1. Figyelembe vettük és értékeltük az 1990 és 2008 között beérkezett észrevételeket és javaslatokat. 2. Meg kívántuk őrizni az új fordítású Biblia alapvető szövegkritikai és fordítási döntéseit (a formális és a dinamikus ekvivalencia kiegyensúlyozott alkalmazása), a bibliai szöveg tagolását és az emelkedett, mai beszélt köznyelvi szintet. Ezeken a területeken csak akkor változtattunk az új fordítás szövegén, ha azt a mai írásértelmezési és fordításelméleti konszenzus megkövetelte. 3. Javítottuk a felismert nyomdahibákat, fordítási tévedéseket és archaikus (a mai beszélt nyelvben már nem használatos) kifejezéseket. 4. Igyekeztünk javítani a fordítás egységességén, következetességén. 5. Törekedtünk a „jó magyarságú” nyelvi megoldásokra, valamint arra, hogy az új bibliai szöveg felolvasva („szószéki használat”) is jól hangozzék. Legfőképpen pedig azt reméljük, hogy a revíziós munka eredményeként Isten igéje még inkább érthetően és tisztábban szólalhat meg magyar nyelven.

A most kézben tartott szöveget a Magyar Bibliatársulat tagegyházainak hivatalos honlapjain, pdf formátumban jelentetjük meg. A változtatott verseket pirossal különböztettük meg az 1990-es szöveghez képest változatlanul hagyott versektől.

Köszönjük az eddig kapott észrevételeket, és arra szeretnénk kérni mindenkit, hogy a revideált szöveggel kapcsolatos véleményével bátran keressen meg bennünket az info@bibliatarsulat.hu e-mail címen vagy levélben a 1113 Budapest, Bocskai út 35. postacímen.

Magyar Bibliatársulat

A KIRÁLYOK ELSŐ KÖNYVE

1

Adónijjá királyságra tör

¹Amikor Dávid élemedett korú, öreg ember lett, hiába takargatták be ruhákkal, nem tudott fölmelegedni. ²Akkor ezt mondták neki udvari emberei: Keresni kell urunknak, a királynak egy fiatal szüzet, hogy a király szolgálatára álljon, és ápolja őt. Ha ez a karjaidban fekszik, akkor majd fölmelegszel, uram, királyom! ³Keresni kezdtek tehát Izráel egész területén egy szép leányt. Így találtak rá a súnémi Abiságra, és bevitték a királyhoz. ⁴Ez a leány igen szép volt; ő ápolta a királyt, és ő viselte gondját, de a király nem élt vele.

⁵Adónijjá, Haggít fia elbizakodottan ezt mondta: Én leszek a király! És szerzett magának harci kocsikat, lovasokat és ötven férfit, akik előtte futottak. ⁶Apja azonban soha életében nem vetette a szemére, hogy miért tesz ilyet. Absolon után szülte őt anyja, és ő is igen szép ember volt. ⁷Tárgyalt Jóábbal, Cerújá fiával és Ebjátár pappal, ezek segítették Adónijját, és vele tartottak. ⁸Viszont Cádók pap, Benájá, Jójadá fia, Nátán próféta, Simei és Réi, meg Dávid vitézei nem támogatták Adónijját. ⁹Egyszer Adónijjá juhokból, marhákból és hizlalt borjúkból áldozati lakomát rendezett a Zóhelet-kőnél, a Rógél-forrás mellett, és meghívta minden testvérét, a királyfiakat meg a király szolgálatában álló összes júdait. ¹⁰Nem hívta meg viszont Nátán prófétát, Benáját, a vitézeket, meg a testvérét, Salamont sem.

Dávid Salamont teszi királlyá

¹¹Akkor ezt mondta Nátán Betsabének, Salamon anyjának: Nem hallottad, hogy Adónijjá, Haggít fia lett a király, úgy, hogy urunk, Dávid nem is tud róla?! ¹²Gyere hát, hallgasd meg a tanácsomat, hogyan mentsd meg életedet és fiadnak, Salamonnak az életét. ¹³Eredj, menj be Dávid királyhoz, és mondd ezt neki: Uram, királyom, te megesküdtél szolgálóleányodnak: A te fiad, Salamon lesz utánam a király, és ő fog a trónomra ülni! Miért lett akkor Adónijjá a király? ¹⁴Amíg te a királlyal beszélsz, én is bemegyek utánad, és megerősítem szavaidat.

¹⁵Betsabé be is ment a királyhoz a belső szobába, ahol a súnémi Abiság viselte gondját a megvénült királynak. ¹⁶Betsabé meghajolt, és leborult a király előtt, a király pedig ezt kérdezte: Mit kívánsz? ¹⁷Az így felelt neki: Uram, te megesküdtél szolgálóleányodnak az Úrra, a te Istenedre: A te fiad, Salamon lesz utánam a király, ő fog a trónomra ülni! ¹⁸Most mégis Adónijjá lett a király, te pedig, uram, királyom, még csak nem is tudsz róla. ¹⁹Mert bikákból, hizlalt borjakból és juhokból gazdag áldozati lakomát rendezett, és meghívta rá az összes királyfit, Ebjátár papot és Jóábot, a hadsereg parancsnokát; csak szolgádat, Salamont nem hívta meg. ²⁰Most azért, uram, királyom, rajtad van egész Izráel szeme, neked kell kihirdetned, hogy ki ül utánad a trónra, uram, királyom! ²¹Mert ha majd őseidhez térsz pihenni, uram, királyom, akkor engem és fiamat, Salamont lázadóknak fognak tekinteni.

²²Még beszélt a királlyal, amikor megérkezett Nátán próféta. ²³Jelentették a királynak: Itt van Nátán próféta. Erre ő bement a király elé, és arccal a földre borult a király előtt. ²⁴Ezt mondta Nátán: Uram, királyom! Te mondtad azt, hogy Adónijjá lesz utánad a király, és ő fog a trónodra ülni? ²⁵Mert ő ma elment, és bikákból, hizlalt borjakból és juhokból gazdag áldozati lakomát rendezett; meghívta az összes királyfit, a hadsereg parancsnokát meg Ebjátár papot, és ezek most vele esznek-isznak, és ezt kiáltozzák: Éljen Adónijjá király! ²⁶De engem, a te szolgádat nem hívott meg, sem Cádók papot, sem Benáját, Jójadá fiát, sem szolgádat, Salamont. ²⁷Ha az én uramtól, a királytól való ez az intézkedés, akkor miért nem tudtatt szolgáiddal, hogy ki ül a trónra utánad, uram, királyom?

²⁸Dávid király erre így válaszolt: Hívjátok ide Betsabét! Ő bement a királyhoz, és megállt a király előtt. ²⁹Akkor a király megesküdött, és ezt mondta: Az élő Úrra mondom, aki megváltott engem minden nyomorúságból, ³⁰hogy amiképp megesküdtem neked az Úrra, Izráel Istenére, hogy a te fiad, Salamon lesz utánam a király, és ő ül a trónomra, úgy azt meg

is cselekszem még a mai napon! ³¹Erre Betsabé arccal a földig hajolva leborult a király előtt, és ezt mondta: Örökké éljen az én uram, Dávid király!

³²Azután ezt mondta Dávid király: Hívjátok ide Cádók papot, Nátán prófétát és Benáját, Jójadá fiát! Ezek be is mentek a király elé. ³³A király ezt mondta nekik: Vegyétek magatok mellé uratok embereit! Ültessétek fiamat, Salamont az én öszvéremre, és vezessétek le a Gíhóhoz! ³⁴Cádók pap és Nátán próféta kenje ott fel Izráel királyává, azután fújjátok meg a kürtöt, és kiáltsátok: Éljen Salamon király! ³⁵Azután vonuljatok fel mögötte, ő pedig jöjjön ide, és üljön a trónomra, és ő legyen helyettem a király! Mert azt parancsoltam, hogy ő legyen Izráel és Júda fejedelme. ³⁶Akkor Benájá, Jójadá fia válaszolt a királynak: Az ÚR, az én uramnak, királyomnak Istene mondjon áment rá! ³⁷Ahogyan vele volt az ÚR az én urammal, királyommal, úgy legyen Salamonnal is, és tegye nagyobbá trónját még az én uramnak, Dávid királynak a trónjánál is!

Salamont királlyá kenik

³⁸Elment tehát Cádók pap, Nátán próféta és Benájá, Jójadá fia, meg a kerétiak és a pelétiak; Salamont Dávid király öszvéreire ültették, és levezették a Gíhóhoz. ³⁹Cádók pap pedig kihozta a sátorból az olajosszarut, és fölkenete Salamont. Majd megfújták a kürtöt, és az egész nép ezt kiáltozta: Éljen Salamon király! ⁴⁰Azután fölvonult mögötte az egész nép; sípokkal sípoltak, és olyan lelkesen ujjongtak, hogy majd meghasadt a föld a kiáltozásuktól.

Adónijjá párthívei szétszélednek

⁴¹Meghallotta ezt Adónijjá és a nála levő meghívottak mind, amikor a lakoma végén jártak. Jóáb is meghallotta a kürtszót, és ezt kérdezte: Miért van ilyen nagy zaj a városban? ⁴²Még beszélt, amikor megérkezett Jónátán, Ebjátár pap fia. Adónijjá ezt mondta: Jöjj be, te derék ember vagy, és biztosan jó hírt hozol. ⁴³Jónátán így válaszolt Adónijjának: Nem, mert a mi urunk, Dávid király Salamont tette királlyá. ⁴⁴Elküldte vele a király Cádók papot, Nátán prófétát és Benáját, Jójadá fiát, meg a kerétiakat és a pelétiakat, őt pedig felültették a király öszvéreire, ⁴⁵majd Cádók pap Nátán prófétával együtt királlyá kente őt a Gíhónnál. Onnan vonultak föl örvendezve, ezért zajos a város, ennek a hangját hallottátok. ⁴⁶Salamon már ott is ül a királyi trónon. ⁴⁷Sőt a király udvari emberei is odamentek, és így áldják urunkat, Dávid királyt: Szerezzen Istened Salamonnak még nagyobb hírnevet, mint a tiéd, és tegye az ő trónját még a te trónodnál is nagyobbá! A király mélyen meghajolt a fekvőhelyén, ⁴⁸majd még ezt is mondta a király: Áldott az ÚR, Izráel Istene, aki megadta nekem a mai napon, hogy szemem láttára ült utódom a trónra. ⁴⁹Ekkor megrémülve fölkel Adónijjá összes meghívottja, és elsiettek mindnyájan, amerre láttak.

Adónijjá kegyelmet kap

⁵⁰Adónijjá azonban félt Salamontól, azért elment, és megragadta az oltár szarvait.

⁵¹Jelentették Salamonnak, hogy Adónijjá fél Salamon királytól, ezért megragadta az oltár szarvait, és ezt mondja: Esküdjék meg nekem most Salamon király, hogy nem öli meg fegyverrel a szolgáját! ⁵²Erre így szólt Salamon: Ha derék embernek bizonyul, haja szála sem fog meggörbülni, de ha valami rosszat tesz, akkor meg kell halnia. ⁵³Ekkor érte küldött Salamon király, és elhozták az oltártól; ő pedig amint megérkezett, leborult Salamon király előtt. Salamon ezt mondta neki: Eredj haza!

2

Dávid utolsó intelmei Salamonhoz

¹Amikor közeledett Dávid halálának az ideje, ezeket hagyta meg fiának, Salamonnak: ²Én most elmegyek azon az úton, amelyen minden földi halandó elmegy. Légy erős, légy férfi!

³Tartsd meg, amit elrendelt Istened, az ÚR! Járj az ő útján, tartsd meg rendelkezéseit, parancsolatait, törvényeit és intelmeit, ahogyan meg vannak írva Mózes törvényében. Akkor boldogulsz mindenben, amit teszel, és mindenütt, amerre fordulsz. ⁴Akkor beteljesíti az ÚR a nekem adott ígérését, amikor ezt mondta: Ha vigyáznak fiaid útjukra, és állhatatosan előttem járnak teljes szívvel és teljes lélekkel, akkor nem vesznek ki utódaid Izráel trónjáról.

⁵Te is tudod, mit követett el ellenem Jóáb, Cerújá fia, mit tett Izráel két hadseregparancsnokával, Abnérral, Nér fiával és Amászával, Jeter fiával, amikor meggyilkolta őket; mert úgy ontott vért béke idején, mintha háború lett volna, és úgy mocskolta be vérrel dereka övét és lába saruját, mintha háború lett volna. ⁶Bánj vele bölcsességed szerint, és ne engedd, hogy békességben megöszülve jusson a holtak hazájába.

⁷De a gileádi Barzillaj fiaival bánj szeretettel! Legyenek azok között, akik asztalodnál étkeznek, mert ők is mellém álltak, amikor testvéred, Absolon elől menekültem. ⁸Itt van még melletted a benjámini Simei, Géra fia Bahúrimból, aki gyalázatosan szidalmazott, amikor Mahanajimba mentem. Ő ugyan elém jött a Jordánhoz, ezért megesküdtem az Úrra, hogy nem öletem meg fegyverrel. ⁹Te azonban ne hagyd őt büntetlenül! Bölcs ember vagy, tudod, mit kell tenned, hogy ősz fejét vérbe borítva juttasd a holtak hazájába.

Dávid halála, Adónijjá kérése

¹⁰Azután pihenni tért Dávid őseihez, és eltemették Dávid városában. ¹¹Dávid negyven évig uralkodott Izráelben. Hebrónban uralkodott hét évig, Jeruzsálemben pedig harminchárom évig uralkodott. ¹²Azután Salamon ült apjának, Dávidnak a trónjára, és uralma nagyon megerősödött.

¹³Adónijjá, Haggít fia egyszer megjelent Betsabénál, Salamon anyjánál, aki megkérdezte: Békés szándékkal jössz-e? Ő így felelt: Békés szándékkal. ¹⁴Majd ezt mondta: Beszédem volna veled. Ő így felelt: Beszélj! ¹⁵Adónijjá ezt mondta: Te is tudod, hogy nekem járt volna a királyság, és már egész Izráel engem tekintett királyának. De aztán úgy alakultak a dolgok, hogy a testvéremé lett a királyság, mert neki adta az ÚR. ¹⁶Most azért, hogy kéréssel fordulok hozzád, ne utasíts el! Betsabé így válaszolt: Beszélj! ¹⁷Ő erre így folytatta: Kérlek, mondd meg Salamon királynak, téged biztosan nem utasít el, hogy adja nekem feleségül a súnémi Abiságot. ¹⁸Betsabé azt felelte: Jó, majd beszélek érdekedben a királlyal.

¹⁹El is ment Betsabé Salamon királyhoz, hogy beszéljen vele Adónijjá érdekében. A király elébe ment, meghajolt előtte, majd a trónjára ült, és hozatott egy széket az anyakirálynőnek, aki a jobbára ült. ²⁰Akkor Betsabé ezt mondta: Egy apró kéréssel fordulok hozzád, ne utasíts el! A király így felelt neki: Mondd csak el a kérésedet, anyám, nem foglak elutasítani. ²¹Erre ő ezt mondta: Hadd kapja meg feleségül testvéred, Adónijjá a súnémi Abiságot! ²²Salamon király így válaszolt anyjának: Miért csak a súnémi Abiságot kéred Adónijjának? Kérd neki mindjárt a királyságot is, hiszen a bátyám ő! Legyen csak az övé, meg Ebjátár papé és Jóábé, Cerújá fiáé!

²³Akkor megesküdött Salamon király az Úrra: Úgy segítsen engem Isten most és ezután is, hogy ez az életébe kerül Adónijjának! ²⁴Most azért az élő Úrra mondom, aki engem idehelyezett, és apámnak, Dávidnak a trónjára ültetett, és aki ígérete szerint uralkodóházat alapított nekem, hogy meg kell halnia Adónijjának még ma. ²⁵Elküldte azért Salamon király Benáját, Jójádá fiát, aki leterítette őt, úgymint meghalt.

Ebjátár papot száműzik, Jóábot megölik

²⁶Ebjátár papnak pedig ezt parancsolta a király: Menj Anátótba, a földbirtokodra, különben halál fia vagy! Nem akarok ma téged is megöletni, mivel te hordoztad az én Uramnak, az Úrnak a lábáját apám, Dávid előtt, és együtt szenvedted el mindazt, amit apám elszenvedett.

²⁷Így üzte el Salamon Ebjátárt, nem lehetett többé az ÚR papja. Ezzel beteljesedett az ÚR ígéje, amelyet Éli házáról mondott Silóban.

²⁸Eljutott ennek a híre Jóábhoz. Jóáb ugyanis Adónijjához csatlakozott, bár azelőtt Absolonhoz nem csatlakozott. Ezért bemenekült Jóáb az ÚR sátrába, és megragadta az oltár szarvait. ²⁹Amikor jelentették Salamon királynak, hogy Jóáb az ÚR sátrához menekült, és ott áll az oltár mellett, elküldte Salamon Benáját, Jójádá fiát ezzel a paranccsal: Eredj, és öld meg őt! ³⁰Benája el is ment az ÚR sátrához, és ezt mondta Jóábnak: A király azt parancsolja, hogy gyere ki! Ő azonban így felelt: Nem megyek, itt akarok meghalni! Benája jelentette a királynak, hogy mit beszélt Jóáb, és mit felelt neki. ³¹Erre azt mondta neki a király: Tedd meg, amit kíván, öld meg, és temesd el! Így hártod el rólam és apám házáról a Jóáb által ok nélkül kiontott vért. ³²Csak őt fogja hibáztatni érte az ÚR, hiszen megölt két magánál igazabb és derekabb embert. Fegyverrel gyilkolva meg őket, apámnak, Dávidnak a tudta nélkül: Abnért, Nér fiát, Izráel hadseregparancsnokát és Amászá, Jeter fiát, Júda hadseregparancsnokát. ³³Szálljon kiontott vérük Jóáb és utódai fejére mindörökre! Dávidnak és utódainak, házának és trónjának pedig adjon az ÚR békét örökre! ³⁴Elment tehát Benája, Jójádá fia, rátámadt Jóábra, és megölte. Hazájában, a pusztában temették el. ³⁵Helyette a király Benáját, Jójádá fiát állította a hadsereg élére, Ebjatar helyére pedig Cádók papot állította a király.

Simei halála

³⁶Majd elküldött a király, hívatta Simeit, és ezt mondta neki: Építs magadnak házat Jeruzsálemben, és lakj ott, de nem mehetsz el onnan sehová! ³⁷Mert tudd meg, hogy ha elmegy, és átléped a Kidrón-patakot, meg fogsz halni, és abban csakis te leszel a hibás! ³⁸Simei ezt felelte a királynak: Jól van. Úgy cselekszik szolgád, ahogyan parancsolja az én uram, királyom. Jó ideig nem is hagyta el Simei Jeruzsálemet.

³⁹Három év múlva azonban Simeinek két rabszolgája elszökött Ákíshoz, Maaká fiához, Gát királyához. Simeinek hírül hozták, hogy a rabszolgái Gátban vannak. ⁴⁰Elindult tehát Simei, fölnyergelte a szamarát, és elment Gátba Ákíshoz, hogy megkeresse a rabszolgáit. Elment Simei, és visszahozta a rabszolgáit Gátból.

⁴¹Jelentették azonban Salamonnak, hogy Simei elment Jeruzsálemből Gátba, és vissza is tért. ⁴²Ekkor hívatta a király Simeit, és ezt mondta neki: Hát nem eskettelek meg téged az Úrra, és nem figyelmeztettelek, hogy ha elmegy, és bárhová távozol, tudd meg, hogy meg kell halnod?! Te azt felelted nekem: Jól van, engedelmeskedem. ⁴³Miért nem tartottad meg az Úrra tett esküt és a parancsot, amit én adtam neked? ⁴⁴Majd ezt mondta a király Simeinek: Tudod te, hisz emlékszel te is mindarra a rosszra, amit apámmal, Dáviddal szemben elkövettél. Most majd megfizet neked az ÚR a gonoszságodért! ⁴⁵Salamon király pedig áldott lesz, és Dávid trónja erősen fog állni az ÚR előtt örökké. ⁴⁶Majd parancsot adott a király Benájának, Jójádá fiának, az pedig kiment, leterítette Simeit, és az meghalt.

És megerősödött a királyi hatalom Salamon kezében.

3

Salamon bölcsességet kér az Úrtól

¹Salamon veje lett a fáraónak, Egyiptom királyának, mert elvette a fáraó leányát. Dávid városába vitte, míg be nem fejezte palotájának, az ÚR házának és a Jeruzsálemet körülvevő várfalnak az építését.

²A nép akkor még az áldozóhalmokon áldozott, mert addig még nem építettek házat az ÚR nevének. ³Salamon szerette ugyan az Urat, és apjának, Dávidnak a rendelkezései szerint élt, de ő is az áldozóhalmokon mutatott be áldozatot. ⁴A király Gibeónba szokott elmenni, hogy ott áldozzék, mert ez volt a legnagyobb áldozóhalom. Egyszer ezer állatot mutatott be Salamon égőáldozatul azon az oltáron. ⁵Akkor éjjel megjelent Gibeónban az ÚR Salamonnak álmában, és ezt mondta Isten: Kérj valamit, én megadom neked! ⁶Salamon ezt felelte: Te nagy szeretettel bántál szolgáloddal, Dáviddal, az én apámmal, ahogyan ő is hűségesen, igazán és egyenes szívvel élt előtted. Ezt a nagy szeretetet megtartottad iránta, és fiút adtál neki, aki a

trónján ül ma is. ⁷Most pedig, Uram, Istenem, apám, Dávid után királlyá tetted a te szolgádat. De én még egészen fiatal vagyok, nem értek a kormányzáshoz. ⁸És a te szolgád választott néped között van, amely olyan nagy nép, hogy meg sem lehet számolni; nem lehet számba venni sokasága miatt. ⁹Adj azért a te szolgádnak engedelmes szívet, hogy tudja kormányozni népedet, különbséget téve a jó és a rossz között. Ki tudná különben kormányozni a te nagy népedet?!

¹⁰Tetszett az Úrnak, hogy ezt kérte Salamon. ¹¹Azért ezt mondta neki Isten: Mivel ezt kérted, és nem kértél magadnak hosszú életet, nem kértél gazdagságot, és nem kérted ellenségeid életét, hanem értelmet kértél, hogy törvényemnek engedelmeskedve tudj kormányozni, ¹²ezért teljesítem kérésedet: olyan bölcs és értelmes szívet adok neked, hogy hozzád fogható nem volt előtted, és nem támad utánad sem. ¹³Sőt azt is megadom neked, amit nem kértél: olyan gazdagságot és dicsőséget is adok egész életedben, hogy nem lesz hozzád fogható senki a királyok között. ¹⁴Ha az én utaimon jársz, és megtartod rendelkezéseimet és parancsolataimat, ahogyan apád, Dávid tette, akkor hosszú életet adok neked. ¹⁵Azután fölébredt Salamon, és látta, hogy álmodott. De amikor visszament Jeruzsálembe, odaállt az ÚR szövetségládája elé, és égőáldozatokat mutatott be, békeáldozatokat készített, és udvari embereinek lakomát rendezett.

Salamon bölcs ítéllete

¹⁶Abban az időben elment két parázna nő a királyhoz, és elébe járult. ¹⁷Az egyik nő ezt mondta: Kérlek, uram, én ezzel a nővel egy házban lakom, és én ott szültem nála abban a házban. ¹⁸Három nappal azután, hogy szültem, ez a nő is megszült. Csak magunk voltunk a házban, nem volt velünk senki idegen; kettőnkön kívül senki sem volt a házban. ¹⁹De egy éjjel meghalt ennek a nőnek a fia, mert ráfeküdt. ²⁰Fölkelt erre éjfélkor, elvette mellőlem a fiamat, amíg a te szolgálóleányod aludt, és a keblére fektette, az ő halott fiát pedig az én keblemre fektette. ²¹Amikor reggel fölkeltem, hogy megszoptassam a fiamat, láttam, hogy halott. De amikor reggel jól megnéztem, kiderült, hogy nem az a fiú volt, akit én szültem. ²²Ekkor a másik nő ezt mondta: Nem úgy van! Az én fiam él, a te fiad az, aki meghalt! Amaz viszont ezt mondta: Nem igaz! A te fiad halt meg, és az én fiam az, aki él! Így vitatkoztak a király előtt.

²³Akkor ezt mondta a király: Ez azt állítja: az én fiam él, a te fiad halt meg. Amaz meg ezt mondja: nem igaz; a te fiad halt meg, és az én fiam az, aki él. ²⁴Hozzatok hát ide egy kardot! – mondta a király. Oda is hoztak egy kardot a királynak, ²⁵a király pedig megparancsolta: Vágjátok ketté az élő gyermeket, és adjátok oda egyik felét az egyiknek, másik felét a másiknak! ²⁶Ekkor azt mondta az élő gyermek anyja a királynak, mivel megesett a szíve a fián: Kérlek, uram, adjátok neki inkább az élő gyermeket, csak meg ne öljétek! A másik azonban ezt mondta: Ne legyen se az enyém, se a tiéd, vágjátok ketté! ²⁷Ekkor megszólalt a király, és ezt mondta: Adjátok annak az élő gyermeket, és ne öljétek meg, mert ő az anyja! ²⁸Egész Izráel meghallotta ezt az ítéletet, amelyet a király hozott, és félelemmel tekintettek a királyra, mert látták, hogy isteni bölcsesség van benne, és azzal szolgált igazságot.

4

Salamon tisztviselői

¹Salamon király egész Izráel királya volt. ²Legfőbb tisztviselői ezek voltak: Azarjá, Cádók fia volt a főpap, ³Elíhóref és Ahijjá, Sísá fiai a kancellárok, Jósáfát, Ahílúd fia pedig a főtanácsadó. ⁴Benájá, Jójadá fia állt a hadsereg élén, Cádók és Ebjátár pedig papok voltak. ⁵Azarjá, Nátán fia állt a helytartók élén, Zábúd pap, Nátán fia volt a király bizalmasa, ⁶Ahísár volt a háznagy, Adónírám, Abdá fia pedig a kényszermunkák felügyelője.

⁷Salamon egész Izráel fölé tizenkét helytartót helyezett: ők látták el a királyt és udvarát. Mindegyiknek az esztendő egy hónapjában kellett az ellátásról gondoskodnia. ⁸Név

szerint ezek voltak: Húr fia Efraim hegyvidékén,⁹ Deker fia Mákacban, Saalbímban, Bét-Semesben, Élónban és Bét-Hánánban,¹⁰ Heszed fia Arubbótban, hozzá tartozott Szókó és Héfer egész vidéke.¹¹ Abínádáb fiáé volt Dór egész dombvidéke. Az ő felesége lett Salamon leánya, Táfat.¹² Baanához, Ahílúd fiához tartozott Taanak, Megiddó és egész Bét-Seán, amely Cárétán mellett van Jezréel alatt, és Bét-Seántól egész Ábél-Mehóláig, sőt Jokmoámon túl is.¹³ Geber fia a gileádi Rámótban volt helytartó. Hozzá tartoztak Jáírnak, Manassé fiának sátorfalvai Gileádban, továbbá Argób körzete Básánban: hatvan nagy, várfallal és érczárakkal megerősített város.¹⁴ Ahínádáb, Iddó fia Mahanajimban,¹⁵ Ahímaac pedig Naftáliban kormányzott. Ő is Salamon egyik leányát, Boszmatot vette feleségül.¹⁶ Baaná, Húsaj fia Ásérban és Álótban,¹⁷ Jósáfát, Páruah fia Issakárban,¹⁸ Simei, Élá fia Benjáminban kormányzott,¹⁹ Geber, Urí fia pedig Gileád földjén, amely Szihónnak, az emóriak királyának és Ógnak, Básán királyának az országa volt. Azonkívül volt egy országos helytartó is.²⁰ Júdának és Izraelnek sok lakója volt, olyan sok, mint a tenger partján a homok: ettek és ittak, boldogok voltak.

5

Salamon fényes udvartartása és hírneve

¹Salamon uralkodott mindazokon az országokon, amelyek az Eufrátesztől a filiszteusok földjéig és az egyiptomi határig terültek el. Ezek adót fizettek, és szolgáltak Salamonnak egész életében.

²Salamon udvarának ennyi élelemre volt szüksége naponként: harminc kór finomlisztre és hatvan kór kenyérlisztre,³ tíz hizlalt marhára, hús legelőn tartott marhára és száz juhra a szarvasokon, gazellákon, özekeken és hizlalt szárnyasokon kívül.⁴ Mivel ő uralkodott mindenütt az Eufráteszen innen Tifszahótól Gázáig, minden királyon az Eufráteszen innen, ezért mindenfelől békesség volt körülötte.⁵ Júda és Izrael biztonságban lakott, ki-ki a maga szőlője és fügefája alatt, Dántól Beérsebáig, Salamon egész életében.⁶ Salamonnak volt négyezer harci kocsihoz való lova az istállóiban, és volt tizenkétezer embere a kocsikra.⁷ A helytartók, ki-ki a maga hónapjában, ellátták Salamon királyt és mindazokat, akik Salamon király asztalához jártak; nem volt hiány semmiben.⁸ Árpát és szalmát is szállított mindegyik a lovak és paripák számára, arra a helyre, ahová kellett, előírás szerint.

⁹Isten igen nagy bölcsességet és értelmet adott Salamonnak. Olyan sok bölcs gondolata volt, mint a tenger partján a homok.¹⁰ Nagyobb volt Salamon bölcsessége az összes Keleten lakó ember bölcsességénél és az egyiptomiak minden bölcsességénél.¹¹ Bölcsőbb volt Salamon minden embernél, még az ezráhi Étánnál, Hémánnál, Kalkólnál és Dardánál, Máhól fiainál is, úgyhogy nagy hírnévre tett szert mindenütt a környező népek körében.¹² Háromezer példabeszédet mondott és ezeröt éneket szerzett.¹³ Beszélt a fákról, a libánoni cédrustól kezdve a falból kinövő izsópig, és beszélt az állatokról, a madarokról, a csúszómászókról és a halakról.¹⁴ Jöttek is az emberek minden nép közül, hogy hallgassák Salamon bölcsességét, sőt a föld királyai közül is mindazok, akik hallottak bölcsességéről.

Salamon szövetséget köt Hírámmal

¹⁵Hírám, Tírusz királya elküldte szolgálait Salamonhoz, amikor meghallotta, hogy őt kenték fel királlyá apja után, mert Hírám mindig szerette Dávidot.

¹⁶Salamon pedig ezt üzenté Hírámnak: ¹⁷Te tudod, hogy apám, Dávid nem építhetett házat Istene, az ÚR nevének, mert háborúskodnia kellett mindenfelé, míg az ÚR lábai alá nem vetette ellenségeit.¹⁸ De most az ÚR, az én Istenem nyugalmat adott nekem mindenfelől, nem fenyeget sem ellenség, sem veszedelem.¹⁹ Én tehát azt gondoltam, hogy házat építek Istenem, az ÚR nevének, ahogyan az ÚR apámnak, Dávidnak megmondta: A te fiad, akit utánad helyezek a trónra, az épít majd nevemnek házat.²⁰ Most azért parancsold meg, hogy vágjanak ki cédrusfákat a Libánonon. Az én szolgálaim együtt lesznek a te szolgáliddal, és annyi bért

adok szolgálidnak, amennyit csak kívánsz. Jól tudod, hogy miköztünk senki sem ért úgy a favágáshoz, mint a szidóniak. ²¹Amikor Hírám meghallotta Salamon üzenetét, nagyon megörült, és ezt mondta: Áldott legyen ma az ÚR, mert bölcs fiat adott Dávidnak e nagy nép élére! ²²És Hírám ezt az üzenetet küldte Salamonnak: Meghallgattam, amit üzentél nekem. Teljesítem minden kívánságodat mind a cédrusfákra, mind a ciprusfákra nézve. ²³Szolgáim leszállítják a Libánonról a tengerre, én pedig tutajokká kapcsolatom össze azokat, és levitetem a tengeren arra a helyre, amelyet megüzensz nekem. Ott szétszedetem azokat, te pedig viteds el! Te viszont teljesítsd az én kívánságomat, és adj élelmet házam népének! ²⁴Adott tehát Hírám Salamonnak cédrusfát és ciprusfát, amennyit csak kívánt. ²⁵Salamon pedig adott Hírámnak háza népe ellátására húszezer kór búzát és húszezer kór sajtolt olajat. Ezt adta Salamon Hírámnak évről évre.

²⁶Az ÚR tehát bölcsességet adott Salamonnak, ahogyan megígérte neki. Békességben élt Hírám Salamonnal, és szövetséget kötöttek egymással.

²⁷Salamon király kényszermunkásokat küldött föl egész Izráelből: harmincezer ember lett a kényszermunkása. ²⁸Ezeket felváltva küldte a Libánonra, havonként tízezer embert: egy hónapig a Libánonon voltak, két hónapig pedig otthon. A kényszermunkások felügyelője Adónírám volt. ²⁹Salamonnak volt hetvenezer teherhordója és nyolcvanezer kőfejtője is a hegységben. ³⁰Salamonnak a munkavezetőin kívül, akik a munkát irányították, háromezer-háromszáz felügyelője is volt, akik a munkát végeztették a néppel. ³¹A király parancsára nagy és értékes kötömböket fejtettek, mert faragott kövekből akarták lerakni a templom alapjait; ³²ezeket Salamon és Hírám építőmunkásai, meg a gebáliak faragták méretre. Így készítették elő a gerendákat meg a köveket a templom építéséhez.

6

Felépítik a jeruzsálemi templomot (Vö. 2Krn 3,1–14)

¹Négyszáznolcvan évvel azután, hogy Izráel fiai kijöttek Egyiptomból, amikor Salamon már negyedik éve uralkodott Izráelben, ziv hónapban, azaz a második hónapban kezdték el építeni az ÚR templomát. ²Az a templom, amelyet Salamon király épített az ÚRnak, hatvan könyök hosszú, húsz könyök széles és harminc könyök magas volt. ³A templomépület előcsarnoka húsz könyök hosszú volt, a templom szélességének megfelelően, szélessége pedig tíz könyök volt a templom előtt. ⁴Készítették a templomra ablakokat is, kökerettel és ráccsal. ⁵A templom falaihoz körös-körül oldalszárnyakat építetett, körös-körül a templom falain, a szentélynél és a szentek szentjénél is; körös-körül oldalkamrákat csináltatott. ⁶Az oldalszárny szélessége legalul öt könyök, középen a szélessége hat könyök, a harmadik szinten pedig a szélessége hét könyök volt; a templomot ugyanis kívülről körös-körül lépcsőzetesre építette, hogy a gerendák ne nyúljanak be a templom falaiba. ⁷Mivel a templom építésekor már készre faragott kövekből dolgoztak, sem kalapácsnak, sem vésőnek, sem egyéb vasszerszámnak nem hallatszott a zaja a templom építésekor. ⁸Az alsó oldalkamra ajtaja a templom jobb oldalán volt, és csigalépcsőn jártak föl a középsőre, a középsőről pedig a harmadikra. ⁹Amikor befejezték a templom építését, beburkolták a templomot cédrusgerendákkal és cédrusdeszkákkal. ¹⁰Megépítették az oldalszárnyakat az egész templomhoz, emeletenként öt-öt könyök magasra, és cédrusgerendákkal kapcsolták a templomhoz.

A templom leírása

¹¹Így szólt az ÚR igéje Salamonhoz: ¹²Ezt mondom a templomról, amelyet most építesz: Ha az én rendelkezéseim szerint élsz, törvényeimet teljesíted, ha megtartod minden parancsolatomat, és azok szerint élsz, akkor én is megtartom ígéretemet, amelyet apádnak, Dávidnak tettem: ¹³Izráel fiai között lakom, és nem hagyom el népemet, Izráelt.

¹⁴Amikor befejezte Salamon a templom építését, ¹⁵beburkolta a templom falait belülről cédrusdeszkával; a templom padlójától egészen a mennyezetig faburkolattal látta el belül, a

templom padlóját pedig ciprusfa deszkával borította be. ¹⁶A templom végétől húsz könyöknyire épített egy deszkafalat cédrusfából, a padlótól fel a mennyezetig; ezt építette ki belül a legszentebb résznek, a szentek szentjének. ¹⁷Az előtte levő templomcsarnok, azaz a szentély, negyven könyök volt. ¹⁸Belülről az egész templomot cédrusfa borította, s erre gömb alakú díszeket és virágfüzéreket faragtak; minden csupa cédrusfa volt, a kő nem is volt látható. ¹⁹A templom leghátsó részében készítette el a szentek szentjét, hogy ott helyezze el az Úr szövetségládáját. ²⁰A szentek szentje húsz könyök hosszú, húsz könyök széles és húsz könyök magas volt. Színarannyal vonatta be azt, az oltárt pedig cédrusfával borította be. ²¹A templom belsejét is színarannyal vonatta be Salamon, és aranyláncokat húzatott ki a szentek szentje elé. Arannyal vonatta be a templomot, ²²az egész templomot arannyal vonatta be, végig az egész templomot. A szentek szentjénél levő oltárt is mindenütt bevonatta arannyal.

²³Készítettett olajfából a szentek szentjébe két kerúbót, tíz-tíz könyök magasat. ²⁴A kerúb egyik szárnya is öt könyök, a másik szárnya is öt könyök volt, úgyhogy az egyik szárny vége a másik szárny végétől tíz könyöknyire volt. ²⁵A másik kerúb is tíz könyöknyi volt; mindkét kerúbnak ugyanaz volt a mérete és a formája. ²⁶Az egyik kerúb magassága tíz könyök volt, és ugyanannyi volt a másik kerúbé. ²⁷A kerúbokat a templom legbelső részébe helyezték. A kiterjesztett szárnyú kerúbok közül az egyiknek a szárnya az egyik falig, a másik kerúb szárnya pedig a másik falig ért, és szárnyuk a templom közepén egymáshoz ért. ²⁸A kerúbokat is bevonták arannyal. ²⁹A templom falára, körös-körül mindenütt, a belső és külső részre egyaránt domborműveket faragtak: kerúbokat, pálmákat és virágfüzéreket. ³⁰A templom padlóját arannyal vonták be a belső és a külső részben egyaránt. ³¹A szentek szentjének bejáratára ajtószárnyakat készítettek olajfából. A szemöldökfák és az ajtófélfák ötszöget alkottak. ³²Mind a két ajtószárny olajfából volt. Kerúb-, pálma- és virágfüzér-domborműveket faragtak rájuk, majd bevonták arannyal; a kerúbokat és a pálmákat is befuttatták arannyal. ³³Ugyanígy készítettek a templom bejáratához is ajtófélfákat olajfából, négyszögletes formára. ³⁴Mindkét ajtószárny ciprusfából volt. Az egyik ajtószárny is két táblából állt, amelyek csapon forogtak, meg a másik ajtószárny is két táblából állt, amelyek csapon forogtak. ³⁵Kerúbokat, pálmákat és virágfüzéreket faragtak rájuk, és beborították arannyal, amely még a véseteket is befedte. ³⁶Azután megépítették a belső udvart három sor faragott kőből és egy sor cédrusgerendából.

³⁷A negyedik évben rakták le az Úr házának alapját, ziv hónapban, ³⁸és a tizenegyedik évben, búl hónapban, azaz a nyolcadik hónapban készült el a templom minden része és minden tartozéka. Hét esztendeig építették.

7

Salamon királyi palotája

¹A maga palotáját tizenhárom évig építette Salamon; akkor készült el teljesen a palota.

²Felépítette tehát a Libanon-erdő palotát: száz könyök volt a hossza, ötven könyök a szélessége, harminc könyök a magassága. Négy sorban cédrusoszlopok voltak, az oszlopokon pedig cédrusgerendák, ³és cédrusfa mennyezet az oszlopokon nyugvó keresztgerendákon. Összesen negyvenöt oszlop volt, soronként tizenöt. ⁴Kerettel ellátott ablakok voltak három sorban, az ablakok egymással szemben voltak három sorban. ⁵Az ajtófélfák meg az ablakkeretek mind négyszögűek voltak. Az ablakok egymással szemben voltak három sorban.

⁶Azután elkészítette az oszlopcsarnokot, melynek a hossza ötven könyök, szélessége harminc könyök volt, és ez elé még egy oszlopos csarnokot és egy lépcsőt. ⁷Elkészítette a tróntermet is, az ítélethozatal csarnokát, hogy ott ítélkezzenek, és cédrusfával burkoltatta be a padlótól a mennyezetig.

⁸A saját palotája pedig, amelyben lakott, a hátsó udvarban, a csarnokon belül hasonlóan készült el. Ehhez a csarnokhoz hasonló palotát készített Salamon a fáraó leányának is, akit feleségül vett.

⁹Mindezek bent is, kint is méret szerint kifaragott, fűrészsel kivágott értékes kövekből készültek; az alaptól az oromzatig, kívül is a nagy udvari részen. ¹⁰Az alapok is értékes, nagy kövekből készültek, tíz könyök és nyolc könyök nagyságú kövekből. ¹¹Ezekre méret szerint kifaragott értékes kövek és cédrusgerendák kerültek. ¹²A nagy udvart három sor faragott kő és egy sor cédrusgerenda vette körül, az ÚR temploma belső udvarához meg a templom csarnokához hasonlóan.

Két oszlop a templom előtt

¹³Ezután Salamon király elhozatta Tíruszból Hírámot. ¹⁴Ez egy Naftáli törzséből származó özvegyasszony fia volt, az apja azonban tíruszi rézműves volt. Ő teljes bölcsességgel, értelemmel és tudással el tudott készíteni bármilyen rézeszközt. Eljött Salamon királyhoz, és készített mindenféle eszközt.

¹⁵Formált két rézoszlopot, az egyik oszlop magassága tizennyolc könyök volt, és tizenkét könyök hosszú zsinór érte körül. Ugyanígy a másik oszlopot is. ¹⁶Majd két oszlopfőt készített, rézből öntve, és az oszlopok tetejére helyezte azokat. Öt könyök magas volt az egyik oszlopfő, és öt könyök magas volt a másik oszlopfő is. ¹⁷Az oszlopok tetején levő oszlopfőknek hálószerű recézete volt lánc formájú zsinórokkal. Hét volt az egyik oszlopfőn, és hét volt a másik oszlopfőn is. ¹⁸Azután gránátalmákat készített; két sor volt belőlük mindegyik háló körül, hogy befedje az oszlopfőket, amelyek az oszlopok tetején voltak. Ugyanígy járt el a másik oszlopfőnél is. ¹⁹A csarnoknál álló oszlopok tetején az oszlopfők lilium alakúak voltak, négy könyök magasak. ²⁰Oszlopfők voltak tehát a két oszlop tetején; a kidomborodásuk mentén, a háló fölött kétszáz gránátalma volt több sorban körös-körül, mindkét oszlopfőnél. ²¹Azután felállította az oszlopokat a templom csarnoka elé. Felállította a jobb oldali oszlopot, és elnevezte Jákínnak, azután felállította a bal oldali oszlopot, és elnevezte Bóaznak. ²²Az oszlopok teteje lilium alakú volt. Így fejeződött be az oszlopok elkészítése.

A templom fölszerelése (Vö. 2Krón 4)

²³Azután elkészítette az öntött medencét, amelynek egyik pereme a másik peremétől tíz könyöknyire volt, kör alakú és öt könyök magas volt, és harminc könyök hosszú zsinór érte körül. ²⁴A pereme alatt körös-körül gömb alakú díszek voltak, könyökönként tíz-tíz, ezek vették körül a medencét. A gömb alakú díszek két sorban helyezkedtek el, amelyeket az öntvényel együtt öntöttek. ²⁵A medencét tizenkét bika tartotta: három északra, három nyugatra, három délre, három pedig keletre nézett; mindegyik a hátsó részével fordult befelé. ²⁶Egy tenyér volt a vastagsága, a pereme pedig kifelé hajlott, ahogy a poharak pereme, mint a liliumvirág. Kétezer bat víz fért bele.

²⁷Készített rézből tíz mosóállványt is; mindegyik állvány négy könyök hosszú, négy könyök széles és három könyök magas volt. ²⁸Az állványokat így készítették el: oldallapok voltak rajtuk, és az oldallapok foglalatok között voltak. ²⁹A foglalatok közötti oldallapokon oroslánok, bikák és kerúbok voltak, ugyanígy a foglalatokon is, az oroslánok és bikák fölött és alatt pedig koszorúmintázat. ³⁰Négy rézkereke volt mindegyik állványnak, réztengelyekkel. Az állvány négy sarkán támasztékok voltak; a mosómedence aljára voltak öntve a támasztékok, mindegyik oldalon koszorúkkal. ³¹A perem a támasztékokon belül fölfelé egy könyök magasán volt, és a perem másfél könyöknyire le volt kerekítve. Domborművek voltak a peremen is, a hozzá tartozó oldallapok pedig négyszögűek voltak, nem gömbölyűek. ³²A négy kerék az oldallapok alatt volt, a kerek tengelyei pedig az állványhoz voltak erősítve. Mindegyik kerék másfél könyök magas volt. ³³A kerekeket úgy készítették, mint a szekérekerekeket szokták, tengelyeiket, abroncsaikat, küllőiket és kerékagyaikat mind úgy öntötték. ³⁴Mindegyik állvány négy sarkán négy támaszték volt, ezek a támasztékok az állványból nyúltak ki. ³⁵Az állvány tetején félkönyöknyi kerék kiemelkedés volt körös-körül,

és az állvány tetején levő tartókarok és oldallapok az állvánnyal egy darabból készültek.³⁶ A tartókarok felületére és a bordázatokra kerúbokat, oroszlánokat és pálmákat vésetett, és koszorúkat körös-körül, ahogyan a hely engedte.³⁷ Így készítette el a tíz állványt, mindegyiket egyformán öntve, egyforma méretűre és egyforma mintázattal.

³⁸Azután készített rézből tíz mosófazekat. Negyven bat víz fért mindegyik fazékba, és mindegyik fazék átmérője négy könyök volt. Mind a tíz állványon volt egy ilyen mosófazék.

³⁹Öt állványt a templom jobb oldalára, ötöt pedig a templom bal oldalára helyezett, a medencét pedig a templom jobb oldalán, délkelet felől helyezte el.

⁴⁰Készített azután Hírám üstöket, lapátokat és hintőedényeket. Ezzel befejezte Hírám az egész munkát, amit az ÚR házához kellett készítenie Salamon király megbízásából: ⁴¹a két oszlopot és a két kerek oszlopfőt, amelyek az oszlopok tetején voltak, a két hálót az oszlopok tetején levő két kerek oszlopfő beborítására, ⁴²meg négyszáz gránátalmát a két hálóra, két sor gránátalmát egy-egy hálóra, az oszlopokon levő két kerek oszlopfő beborítására; ⁴³a tíz állványt és az állványokra tíz mosófazekat; ⁴⁴a medencét meg tizenkét bikát a medence alá; ⁴⁵továbbá fazekakat, lapátokat, hintőedényeket és mindazt a fölszerelést, amit az ÚR háza számára Salamon király megbízásából fényesre csiszolt rézből kellett elkészítenie Hírámnak. ⁴⁶A Jordán környékén öntette ezeket a király földbe vájt formákban, Szukkót és Cárétán között. ⁴⁷Ezt az egész fölszerelést Salamon méretlenül hagyta a réz roppant bősége miatt.

⁴⁸Elkészíttette Salamon a többi fölszerelést is az ÚR házához: az aranyoltárt, az aranyasztalt, amelyen a szent kenyerek voltak; ⁴⁹a lámpatartókat színaranyból a szentek szentje elé, ötöt jobbról, ötöt balról; a virágokat, a mécseseket és a koppantókat is aranyból; ⁵⁰a tálakat, késeket, hintőedényeket, kanalakat és szenesserpenyőket színaranyból; a sarokpántokat a templom belsejében, a szentek szentjébe vezető ajtókhöz és a templom szentélyébe vezető ajtókhöz aranyból.

⁵¹Amikor befejezték mindazt a munkát, amit Salamon király végeztetett az ÚR háza számára, bevitte Salamon azt az ezüstöt, aranyat és egyéb tárgyakat, amelyeket apja, Dávid szentelt oda ajándéknak, és elhelyezte az ÚR házában a kincsei közé.

8

A szövetség ládáját a templomba viszik (Vö. 2Krón 5,2–14)

¹Akkor összegyűjtötte Salamon Izráel véneit és minden törzsfőjét, Izráel fiainak családfőit Salamon királyhoz Jeruzsálemba, hogy elvigyék az ÚR szövetségládáját Dávid városából, azaz Sionból. ²Összegyülekeztek tehát Salamon királyhoz mindezek az izráéli férfiak étánim havában, azaz a hetedik hónapban, az ünnepen. ³Amikor Izráel vénei mind megérkeztek, a papok fölemelték a ládát, ⁴és fölvitték az ÚR ládáját meg a kijelentés sátrát és a szentély egész fölszerelését, amely a sátorban volt. A papok és a lévíták vitték azokat. ⁵Salamon király és Izráel egész közössége, amely megjelent nála, ott állt vele együtt a láda előtt. Olyan sok juhot és marhát áldoztak, hogy sem megszámolni, de még csak megbecsülni sem lehetett azokat. ⁶Azután bevitték a papok az ÚR szövetségládáját a helyére, a templom legbelső részébe, a szentek szentjébe, a kerúbok szárnyai alá. ⁷A kerúbok ugyanis kiterjesztették szárnyaikat a láda helye fölé, és betakarták a kerúbok fölülről a ládát és annak rúdait. ⁸A rudak olyan hosszúak voltak, hogy a rudak végei láthatók voltak a szentek szentje előtt levő szentélyből, de kívülről nem voltak láthatók. Ott vannak még ma is. ⁹Nem volt a ládában más, csak a két kőtábla, amelyeket Mózes tett bele a Hórebbe, amikor az ÚR szövetséget kötött Izráel fiaival, miután kijöttek Egyiptomból.

¹⁰Amikor a papok kijöttek a szentélyből, felhő töltötte be az ÚR házát, ¹¹úgyhogy a papok a felhő miatt nem tudtak odaállni, hogy szolgálatukat végezzék, mert az ÚR dicsősége betöltötte az ÚR házát.

Salamon megáldja a gyülekezetet (Vö. 2Krón 6)

¹²Akkor ezt mondta Salamon: Az ÚR mondta, hogy homályban kíván lakni. ¹³Örömmel építettem neked lakóházat, maradandót, örök lakóhelyül.

¹⁴Azután megfordult a király, és megáldotta Izráel egész gyülekezetét, miközben Izráel egész gyülekezete állt. ¹⁵Ezt mondta: Áldott az ÚR, Izráel Istene, aki ígéretet tett apámnak, Dávidnak, és azt hatalmával be is teljesítette. Ezt mondta: ¹⁶Attól a naptól fogva, hogy kihoztam népemet, Izráelt Egyiptomból, nem választottam ki egyetlen várost sem Izráel törzseiből, hogy házat építsenek ott az én nevemnek. Dávidot azonban kiválasztottam, hogy népemnek, Izráelnek a vezetője legyen. ¹⁷De amikor apám, Dávid házat akart építeni Izráel Istene, az ÚR nevének tiszteletére, ¹⁸akkor ezt mondta apámnak, Dávidnak az ÚR: Azzal, hogy házat akartál építeni a nevem tiszteletére, jót akartál. ¹⁹De te nem építheted föl azt a házat, hanem a fiad, aki a te véredből származik, ő építi majd föl azt a házat nevem tiszteletére. ²⁰Az ÚR beteljesítette ígéretét, amit tett, mert amikor apámnak, Dávidnak a helyébe léptem és Izráel trónjára ültem, ahogyan megígérte az ÚR, fölépítettem ezt a házat Izráel Istene, az ÚR nevének tiszteletére. ²¹És helyet készítettem ott a ládának; abban van az ÚR szövetsége, amelyet őseinkkel kötött, amikor kihozta őket Egyiptomból.

Salamon templomszentelési imádsága

²²Azután odaállt Salamon az ÚR oltára elé, szemben Izráel egész gyülekezetével, kezeit az ég felé tárta, ²³és ezt mondta: Uram, Izráel Istene! Nincs hozzád hasonló Isten sem fent az égben, sem lent a földön! Hűségesen megtartod a szolgálóiddal kötött szövetséget, ha teljes szívvel előtted járnak. ²⁴Megtartottad, amit ígértél a te szolgálódnak, Dávidnak, az én apámnak. Amit megígértél, hatalmaddal be is teljesítetted a mai napon. ²⁵Most azért, Uram, Izráel Istene, tartsd meg, amit a te szolgálódnak, Dávidnak, apámnak ígértél, amikor ezt mondtad: Nem vesznek ki színem elől utódaid, akik Izráel trónján ülnek, de csak akkor, ha fiaid ügyelnek útjukra, és előttem járnak, ahogyan előttem jártál te is. ²⁶Most azért, Izráel Istene, váljék valóra ígéreted, amit a te szolgálódnak, Dávidnak, az én apámnak tettél!

²⁷De vajon lakhat-e Isten a földön? Hiszen az ég, sőt az egeknek egei sem fogadhatnak magukba téged, hát még ez a ház, amelyet én építettem! ²⁸Mégis tekints a te szolgáló imádságára és könyörgésére, Uram, Istenem, és hallgasd meg a kiáltást és az imádságot, amikor ma a te szolgáló imádkozik színed előtt. ²⁹Nézz nyitott szemmel erre a házra éjjel és nappal, arra a helyre, amelyről ezt mondtad: Ott lesz az én nevem! Hallgasd meg az imádságot, amikor a te szolgáló ezen a helyen imádkozik! ³⁰Hallgasd meg a te szolgálódnak és népednek, Izráelnek a könyörgését, amikor ezen a helyen imádkoznak. Hallgasd meg lakóhelyeden, a mennyben, hallgasd meg, és bocsáss meg nekik!

³¹Ha majd valaki vétkezik felebarátja ellen, és arra kényszerül, hogy esküt tegyen, ő pedig idejön, és esküt tesz oltárod előtt ebben a házban, ³²te halld meg a mennyből, és tégy igazságot a te szolgáló ügyében: bizonyítsd rá a bűnökre bűnösségét, és olvasd fejére a tettét; az igaznak pedig bizonyítsd be igazságát, és bánj vele igazsága szerint!

³³Ha majd néped, Izráel vereséget szenved ellenségétől, mert vétkezett ellened, de azután megtér hozzád, vallást tesz nevedről, hozzád imádkozik és könyörög ebben a házban, ³⁴te hallgasd meg a mennyből, bocsásd meg népednek, Izráelnek a vétkét, és hozd vissza arra a földre, amelyet őseinek adtál!

³⁵Ha majd bezárul az ég, és nem lesz eső, mert vétkeztek ellened, de azután imádkoznak ezen a helyen, vallást tesznek nevedről, és megtérnek vétkükből, mert megaláztad őket, ³⁶te hallgasd meg őket a mennyből, és bocsásd meg szolgálódnak és népednek, Izráelnek a vétkét, sőt tanítsd őket a jó útra, amelyen járniuk kell, és adj esőt földedre, amelyet népednek adtál örökségül!

³⁷Ha majd éhínség támad az országban, ha dögvész, aszály, rozsda, sáska vagy cserebogár pusztít, vagy ha ellenség ostromolja az ország városait, vagy bármilyen csapás és

betegség támad, ³⁸akkor minden imádságot és könyörgést, amelyet akár egy ember, akár egész néped, Izráel mond el, és ha valaki elismeri, hogy miatta van a csapás, és kitarja a kezét e ház felé, ³⁹te hallgasd meg lakóhelyedről, a mennyből, bocsáss meg, cselekedj és bánj mindenkivel tettei szerint, ahogyan megismerted a szívét, hiszen egyedül te ismered minden embernek a szívét, ⁴⁰hogy féljenek téged egész életükben, amíg csak azon a földön élnek, amelyet őseinknek adtál.

⁴¹Még az idegent is, aki nem a te népedből, Izráelből való, de eljön messze földről a te nevedért, ⁴²mert hallani fognak nagy nevedről, erős kezedről és kinyújtott karodról, ha eljön és imádkozik ebben a házban, ⁴³te hallgasd meg lakóhelyedről, a mennyből, és tedd meg mindazt, amit az idegen kér tőled, hogy a föld minden népe megismerje nevedet, és úgy féljenek téged, ahogyan néped, Izráel, és tudják meg, hogy a te nevedről neveztek el ezt a házat, amelyet építettem.

⁴⁴Ha majd néped hadba vonul ellensége ellen, olyan úton, amelyen te küldöd, és imádkozik az Úrhoz, e város felé fordulva, amelyet kiválasztottál, és e ház felé, amelyet neved tiszteletére építettem, ⁴⁵te hallgasd meg a mennyből imádságukat és könyörgésüket, és pártold ügyüket!

⁴⁶Ha majd vétkeznek ellened – mert nincs ember, aki ne vétkeznék –, és megharagszol rájuk, kiszolgáltatod őket ellenségeiknek, azok pedig fogságba hurcolják őket az ellenség földjére, akár messzire, akár közelre, ⁴⁷de aztán szívből megtérnek azon a földön, ahova fogságba vitték őket, ha megtérnek és így könyörögnek hozzád azoknak a földjén, akik fogságba vitték őket: Vétkeztünk, bűnt követtünk el, gonoszul cselekedtünk! – ⁴⁸ha tehát teljes szívükből és teljes lelkükből megtérnek hozzád ellenségeik földjén, akik fogságba vitték őket, és imádkoznak hozzád országuk felé fordulva, amelyet őseiknek adtál, a város felé, amelyet kiválasztottál, és e ház felé, amelyet neved tiszteletére építettem, ⁴⁹te hallgasd meg imádságukat és könyörgésüket lakóhelyedről, a mennyből, és pártold ügyüket! ⁵⁰Bocsásd meg népednek, amit ellened vétettek, és minden hűtlenségüket, amiben hűtlenek voltak hozzád, és támassz irgalmat irántuk azokban, akik fogságba viszik őket, hogy irgalmazzanak nekik.

⁵¹Hiszen a te néped és a te örökséged ők, akiket kihoztál Egyiptomból, a vaskohóból. ⁵²Nézz nyitott szemmel a te szolgádnak és népednek, Izráelnek a könyörgésére; hallgasd meg őket, valahányszor hozzád kiáltanak! ⁵³Mert te választottad ki őket saját örökségedül a földön élő valamennyi nép közül, ahogyan megmondtad a te szolgád, Mózes által, amikor kihoztad őseinket Egyiptomból, Uram, ó, Uram!

⁵⁴Amikor Salamon befejezte ezt az egész imádságot és könyörgést, amellyel az Úrhoz imádkozott, fölkel az ÚR oltára elől, ahol eddig térdelt, és kitarja kezeit az ég felé. ⁵⁵Fölállt tehát, és fennhangon így áldotta meg Izráel egész gyülekezetét: ⁵⁶Áldott az ÚR, aki nyugalmat adott népének, Izráelnek egészen úgy, ahogyan megígérte. Egyetlen szó sem vészett el azokból az ígéretek közül, amelyeket Mózes, az ő szolgája által megígért. ⁵⁷Legyen velünk Istenünk, az ÚR, ahogyan őseinkkel volt. Ne hagyjon el bennünket, és ne vessen el magától!

⁵⁸Fordítsa oda magához szívünket, hogy mindenben az ő útjain járjunk, és megtartsuk parancsolatait, rendelkezéseit és törvényeit, amelyeket őseinknek adott. ⁵⁹Ezek a szavak pedig, amelyekkel az ÚR színe előtt könyörögtem, legyenek éjjel-nappal Istenünk, az ÚR előtt, hogy pártolja az ő szolgája ügyét és népének, Izráelnek az ügyét, amiben csak napról napra szükséges. ⁶⁰Hadd tudja meg a föld minden népe, hogy az ÚR az Isten, nincs más.

⁶¹Legyen a szívetek teljesen az ÚRÉ, a mi Istenünké, járjatok rendelkezései szerint, és tartsátok meg parancsolatait, úgy, mint ma!

Áldozatok bemutatása (Vö. 2Krn 7,4–10)

⁶²Azután a király és vele együtt egész Izráel áldozatot mutatott be az Úrnak. ⁶³Salamon békeáldozatot mutatott be: huszonkétezer marhát és százhuszezer juhot áldozott fel az Úrnak. Így avatta fel az ÚR házat a király Izráel fiaival együtt. ⁶⁴Ugyanazon a napon szentelte fel a

király az udvar középső részét, az ÚR háza előtt, mert ott készítette el az égőáldozatot, az ételáldozatot és a békeáldozat kövérjét. Az ÚR színe előtt álló rézoltár ugyanis kicsi volt ahhoz, hogy ráférjen az égőáldozat, az ételáldozat és a békeáldozat kövérje.

⁶⁵Így ünnepelt akkor Salamon egész Izráellel együtt. Sokan gyűltek össze a Hamátba vezető úttól egészen Egyiptom patakjáig Istenünknek, az ÚRnak a színe elé hét napra meg hét napra, azaz tizennégy napra. ⁶⁶A nyolcadik napon elbocsátotta a népet. Azok áldották a királyt, és örvendezve, vidám szívvel tértek haza, amiért oly sok jót tett az ÚR az ő szolgájával, Dáviddal és népével, Izráellel.

9

Az ÚR ígérete és intése Salamonhoz (Vö. 2Krón 7,11–22)

¹Amikor Salamon befejezte az ÚR templomának és a királyi palotának az építését és mindazt, amit még Salamon kívánt és meg akart csináltatni, ²megjelent az ÚR Salomonnak másodszer is, úgy, ahogyan Gibeónban megjelent neki. ³Ezt mondta neki az ÚR: Meghallgattam imádságodat és könyörgésedet, amelyet elém tártál. Megszentelem ezt a templomot, amelyet építettél, hogy ott legyen az én nevem mindörökké. Ott lesz a szemem és a szívem is mindenkor. ⁴És ha előttem jársz, ahogyan apád, Dávid is tette, tiszta szívvel és őszintén, és megteszel mindent, amit megparancsoltam neked, megtartva rendelkezéseimet és törvényeimet, ⁵akkor állandóvá teszem királyi trónodat Izráelben örökké, ahogyan megígértem apádnak, Dávidnak: Nem vesznek ki utódaid Izráel trónjáról. ⁶Ha azonban konokul elfordultok tőlem, ti és utódaitok, és nem tartjátok meg parancsolataimat és rendelkezéseimet, amelyeket elétek tártam, hanem más isteneket tiszteltek és azokat imádjátok, ⁷akkor kiirtom Izráelt arról a földről, amelyet nekik adtam, ezt a templomot, amelyet nevemnek szenteltem, elvetem szíнем elől, Izráelt pedig példálózva, maró gúnyval emlegetik majd minden nép között. ⁸És bármilyen felséges is ez a templom, mégis, aki csak elmegy majd mellette, elborzadva szisszen föl, és ezt kérdezi: Miért bánt el így az ÚR ezzel az országgal és ezzel a templommal? ⁹Akkor majd ezt fogják felelni: Azért, mert elhagyták az URat, az ő Istenüket, aki őseiket kihozta Egyiptomból, és más istenekhez ragaszkodtak, azokat imádták, és azokat tisztelték. Ezért hozta rájuk az ÚR mindezt a veszedelmet.

Salamon városokat ad át Hírámnak

¹⁰Annak a húsz esztendőnek az eltelte után, ameddig Salamon ezt a két házat, az ÚR templomát és a királyi palotát fölépítette, ¹¹mialatt Hírám, Tírusz királya annyi cédrusfát, ciprusfát és aranyat szállított Salomonnak, amennyit csak kívánt, Salamon király húsz várost adott Hírámnak Galilea földjén. ¹²Amikor azonban Hírám elment Tíruszból, hogy megnézzze a városokat, amelyeket Salamon adott neki, nem volt megelégedve velük. ¹³Ezért azt mondta: Miféle városokat adtál nekem, testvérem?! Ezért nevezik azokat Kábúl földjének mindmáig. ¹⁴Pedig Hírám százhusz talentum aranyat küldött a királynak.

Salamon egyéb építkezései

¹⁵Ilyen kényszermunkát vetett ki Salamon király, hogy megépíthesse az ÚR templomát és a maga palotáját, meg a Milló-erődöt és Jeruzsálem várfalát, továbbá Hácórt, Megiddót és Gézert. ¹⁶Fölvonult ugyanis a fáraó, Egyiptom királya, elfoglalta és fölperzselte Gézert, a városban lakó kánaániakat pedig legyilkolta, majd leányának, Salamon feleségének adta nászajándéku. ¹⁷Ezért építette föl Salamon Gézert, továbbá Alsó Bét-Hórónt, ¹⁸Baalátot és Tadmórt az ország puszta részén, ¹⁹az összes raktárvárost, amely Salamoné volt, a harci kocsik és lovak városait, és amit csak építeni kívánt Salamon Jeruzsálemben, a Libánonon és birodalma egész területén. ²⁰Mindazokat, akik az emóriak, a hettiták, a perizziek, a hivviek és a jebúsziai népéből megmaradtak, akik tehát nem Izráel fiai közül valók voltak, ²¹meg fiaikat, akik utánuk az országban megmaradtak, mert nem tudták kiirtani őket Izráel fiai, Salamon

kényszer munkásokká tette; azok még ma is. ²²Izráel fiai közül azonban senkit sem kényszerített Salamon rabszolgáskorba; ők harcosok voltak, udvari emberei, vezérei, tisztjei, meg harci kocsijainak és kocsihajtóinak a parancsnokai.

²³Azok a munkavezetők, akik Salamon munkáit irányították, ötszázötvenen voltak; ők végeztették a munkát a néppel. ²⁴Amikor a fáraó leánya fölment Dávid városából abba a palotába, amelyet Salamon épített neki, akkor építette meg a Milló-erődöt is.

²⁵Salamon évenként háromszor mutatott be égőáldozatokat és békeáldozatokat azon az oltáron, amelyet az Úrnak építtetett, és azon füstölögtetett az ÚR színe előtt, miután befejezte a templomépítést.

²⁶Hajókat is csináltatott Salamon király Ecjón-Geberben, amely Élot mellett a Vörös-tenger partján, Edóm földjén van. ²⁷És elküldte Hírám a hajókon Salamon szolgálival együtt a maga szolgálit, akik hajósok voltak, és ismerték a tengert. ²⁸Eljutottak Ófirba; hoztak onnan négyszázhusz talentum aranyat, és Salamon királynak vitték.

10

Sába királynője meglátogatja Salamont (Vö. 2Krán 9,1–12)

¹Sába királynője hallotta a híret Salamonnak és az ÚR nevének, azért eljött, hogy próbára tegye őt találós kérdésekkel. ²Megérkezett Jeruzsálembe igen tekintélyes kísérettel és tevékkel, amelyek balzsamot, igen sok aranyat és drágakövet hoztak. Elment Salamonhoz, és beszélt vele mindenről, amit kigondolt. ³De Salamon megfelelt minden szavára; nem volt egyetlen olyan rejtvény sem, amelyikre a király ne tudott volna megfelelni. ⁴Amikor Sába királynője látta Salamon nagy bölcsességét és a palotát, amelyet építtetett, ⁵az asztalán levő ételeket, az udvari emberek ülésrendjét, a felszolgálók magatartását és öltözetét, pohárnokait, valamint égőáldozatát, amelyet az ÚR házában szokott bemutatni, még a lélegzete is elállt, ⁶és ezt mondta a királynak: Igaz volt, amit országomban hallottam dolgaidról és bölcsességedről, ⁷de nem hittem azoknak a beszédeknek, míg magam el nem jöttem, és saját szememmel meg nem láttam. Nekem még a felét sem mondták el: bölcsességed és gazdagságod felülmúlja azokat a híreket, amelyek hozzám eljutottak. ⁸Boldogok az embereid, és boldogok azok a szolgák, akik állandóan előtted állnak, és hallgatják bölcs szavaidat. ⁹Áldott legyen Istened, az ÚR, aki kedvét lelte benned, és Izráel trónjára ültetett! Mivel az ÚR örökké szereti Izráelt, azért tett királlyá téged, hogy jogot és igazságot szolgálj. ¹⁰Azután adott a királynak százhusz talentum aranyat, igen sok balzsamot és drágakövet. Sohasem hoztak annyi balzsamot, mint amennyit Sába királynője adott Salamon királynak. ¹¹Hírám hajói, amelyek aranyat hoztak Ófirból, igen sok ébenfát meg drágakövet is hoztak Ófirból. ¹²A király az ébenfából oszlopokat készíttetett az ÚR templomába és a királyi palotába, az énekeseknek pedig citerákat és lantokat. Sohasem hoztak, és nem is láttak annyi ébenfát azóta mind a mai napig. ¹³Salamon király is adott Sába királynőjének mindent, ami megtetszett neki, és amit csak kért, még azon kívül, amit Salamon királyi módon ajándékozott neki. Azután visszatért országába szolgálival együtt.

Salamon gazdagsága (Vö. 2Krán 9,13–28)

¹⁴Annak az aranyak a súlya, amely Salamonhoz évente befolyt, hatszázhatvanhat talentum volt, ¹⁵azon kívül, ami az árusoktól és a kereskedők jövedelméből, valamint az arab királyoktól és a birodalom helytartóitól befolyt.

¹⁶Csináltatott Salamon király kétszáz hosszú pajzsot vert aranyból: mindegyik hosszú pajszhoz hatszáz sekel aranyat használtak fel, ¹⁷továbbá háromszáz kerek pajzsot vert aranyból: mindegyik kerek pajszhoz három mina aranyat használtak fel; ezeket a király a Libánon-erdő palotában helyezte el.

¹⁸Csináltatott a király egy nagy elefántcsont trónt, és bevonatta színarannyal. ¹⁹Hat lépcső vezetett a trónhoz. A trón háttámlája felül kerek volt, az ülőhely két oldalán pedig

karfák voltak, és két oroslánalak állt a karfáknál. ²⁰Tizenkét oroslánalak állt a hat lépcső mindkét oldalán. Nem készült ilyen egyetlen más országban sem. ²¹Salamon király minden ivóedénye aranyból volt, a Libánon-erdő palota minden edénye is tiszta aranyból volt, nem ezüstből, mert azt semmire sem becsülték Salamon idejében. ²²A király Tarsís-hajói ugyanis a tengeren Hírám hajóival jártak. Háromévenként érkeztek vissza a Tarsís-hajók, és aranyat, ezüstöt, elefántcsontot, majmokat és pávákat hoztak.

²³Salamon király felülmúlta gazdagságban és bölcsességben a föld összes királyát.

²⁴Az egész földről igyekeztek Salamonhoz eljutni, hogy hallhassák bölcsességét, amelyet Isten adott a szívébe. ²⁵Ajándékot is hozott mindenki: ezüst- és aranytárgyakat, díszes ruhákat és fegyvereket, balzsamot meg lovakat és öszvéreket. Így ment ez évről évre.

²⁶Gyűjtött Salamon harci kocsikat és lovakat. Ezernégyszáz harci kocsija és tizenkétezer lova lett, és ezeket a harci kocsik városaiba, meg a király mellé, Jeruzsálembe rendelte. ²⁷A király elérte, hogy annyi lett Jeruzsálemben az ezüst, mint a kő, és annyi lett a cédrus, mint amennyi vadfügefa van az alföldön. ²⁸Salamonnak Egyiptomból, méghozzá Kevéből hozták a lovakat, a király kereskedői szerezték Kevéből megszabott áron: ²⁹egy harci kocsit hatszáz ezüstért hoztak el Egyiptomból, egy lovat pedig százötvenért. Ugyancsak az ő közvetítésükkel szállították tovább ezeket a hettita királyoknak és az arám királyoknak.

11

Salamon bálványozása

¹Salamon király sok idegen asszonyt szeretett a fáraó leányán kívül, móábiakat, ammóniakat, edómiakat, szidóniakat és hettitákat, ²olyan népekből valókat, amelyekről ezt mondta az ÚR Izrael fiainak: Ne keveredjete középük, és ők se keveredjenek középük, mert saját isteneikhez fordítják szíveteket! Ezekhez ragaszkodott Salamon szerelemmel. ³Volt neki hétszáz főrangú és háromszáz másodrangú felesége. Feleségei elfordították a szívét. ⁴Így történt, hogy Salamon szívét feleségei vénségére más istenekhez fordították, és szíve nem maradt teljesen Istenéé, az ÚRé, mint volt apjának, Dávidnak a szíve. ⁵Mert Salamon Astóretet, a szidóniak istenét és Milkómot, az ammóniak bálványát követte. ⁶Így olyan dolgot tett Salamon, amit rossznak lát az ÚR, és nem követte olyan hűségesen az URat, mint apja, Dávid. ⁷Akkor épített Salamon áldozóhalmot a Jeruzsálemmel szemben levő hegyen Kemósnak, a móábiak bálványának és Moloknak, az ammóniak bálványának. ⁸Így tett Salamon a többi, idegenből szerzett felesége kedvéért is, akik a maguk isteneinek tömjéneztek és áldoztak.

⁹Megharagudott azért az ÚR Salamonra, mivel elfordult szíve az ÚRtól, Izrael Istenétől, aki kétszer is megjelent neki, ¹⁰és erre nézve azt parancsolta neki, hogy ne kövessen más isteneket; de ő nem tartotta meg, amit az ÚR parancsolt. ¹¹Akkor ezt mondta az ÚR Salamonnak: Mivel ez történt veled, és nem tartottad meg a velem kötött szövetséget, sem rendelkezéseimet, amelyeket adtam neked, azért én ki fogom szakítani kezedből az országot, és a te szolgálóid adom. ¹²De apádért, Dávidért nem a te napjaidban teszem meg ezt: majd a fiad kezéből fogom kiszakítani. ¹³De nem az egész országot szakítom ki: adok a fiadnak egy törzset szolgálóidért, Dávidért és Jeruzsálemért, amelyet kiválasztottam.

Salamon háborúi

¹⁴Azután ellenfelet támasztott az ÚR Salamonnak: az edómi Hadadot, aki királyi származású volt Edómban. ¹⁵Amikor Dávid megtámadta Edómot, Jóáb, a hadseregparancsnok fölment, hogy eltemesse az elesetteket, és levágott minden Edómban található férfit. ¹⁶Hat hónapig maradt ott Jóáb egész Izráellel, míg ki nem irtott minden Edómban található férfit. ¹⁷Akkor menekült el Hadad néhány edómi férfival együtt, akik apjának az emberei voltak, és Egyiptomba mentek. Hadad akkor még kisfiú volt. ¹⁸Elindultak Midjából és Páránba jutottak; Páránból is vittek magukkal férfiakat, és elmentek Egyiptomba a fáraóhoz, Egyiptom királyához. Ő házat adott neki, gondoskodott az ellátásáról, és földet is adott neki. ¹⁹Hadad

nagy jóindulatra talált a fáraónál, aki hozzáadta feleségének, Tahpenész királynénak a hűgát. ²⁰Tahpenész húga szülte neki fiát, Genubatot. Tahpenész a fáraó palotájában választotta el, és Genubat ott maradt a fáraó palotájában, a fáraó fiai között.

²¹Amikor Hadad meghallotta Egyiptomban, hogy Dávid őseihez tért pihenni, és hogy Jóáb, a hadseregparancsnok is meghalt, így szólt Hadad a fáraóhoz: Bocsáss el engem, hadd menjek el a hazámba! ²²A fáraó ezt mondta neki: Miben szenvedsz itt hiányt, hogy most a hazádba akarsz menni? Ő ezt felelte: Semmiben, de azért mégis bocsáss el engem!

²³Támasztott Isten másik ellenfelet is: Rezónt, Eljádá fiát, aki urától, Hadadezertől, Cóbá királyától menekült el. ²⁴Ez férfiakat gyűjtött maga mellé, és egy rablócsapat vezére lett. De amikor Dávid öldökölni kezdte őket, Rezón Damaszkuszba ment, ott letelepedett, majd király lett Damaszkuszban. ²⁵Ellenfele volt Izráelnek Salamon egész életében, és olyan veszedelmet okozott, mint Hadad. Megvetette Izráelt, és Arámban uralkodott.

Ahijjá próféta jövendölése

²⁶Jeroboám, az efrátaí Nebát fia, Cerédából, Salamon egyik udvari embere, akinek egy özvegyasszony volt az anyja, név szerint Cerúa, föllázadt a király ellen. ²⁷Az pedig, hogy föllázadt a király ellen, így történt: Salamon megépíttette a Milló-erődöt, és berakatta apja, Dávid városának a réseit. ²⁸Ez a férfi, Jeroboám, derék ember volt. Amikor Salamon látta, hogy ez a fiatalember jól végzi munkáját, megtette József házában az összes kényszermunkás felügyelőjévé.

²⁹Abban az időben Jeroboám elment Jeruzsálemből. Útközben találkozott a silói Ahijjá prófétával, aki egy új köpenybe volt burkolózva. Csak ők ketten voltak a mezőn. ³⁰Ahijjá megragadta a rajta levő új köpenyt, tizenkét darabra hasította, ³¹és ezt mondta Jeroboámnak: Végy magadhoz tíz darabot! Mert ezt mondta az ÚR, Izráel Istene: Íme, kiszakítom az országot Salamon kezéből, és tíz törzset neked adok. ³²Egy törzs azonban az övé marad szolgálomért, Dávidért és Jeruzsálem városáért, amelyet kiválasztottam Izráel összes törzs közül. ³³Azért lesz ez így, mert elhagyott engem, és Astóretet, Szidón istenét, Kemóst, a móábiak istenét és Milkómot, az ammóniak istenét imádta; nem az én utaimon járt, rendelkezéseimet és törvényeimet, amelyeket én helyesnek látok, nem teljesítette úgy, ahogyan az apja, Dávid. ³⁴De nem veszem ki a kezéből az egész országot. Megtartom őt fejedelemnek egész életében szolgálomért, Dávidért, akit kiválasztottam, és aki megtartotta parancsolataimat és rendelkezéseimet. ³⁵Fiának a kezéből veszem ki az országot, és tíz törzset neked adok. ³⁶Csak egy törzset adok a fiának, hogy maradjon előttem mindenkor mécsese szolgálomnak, Dávidnak Jeruzsálem városában, amelyet kiválasztottam magamnak, hogy ott legyen a nevem. ³⁷Téged pedig fölemeltek, és uralkodni fogsz mindenben, amit megkívánsz. Te leszel Izráel királya! ³⁸És ha hallgatsz mindarra, amit parancsolok neked, ha az én utaimon jársz, és azt teszed, amit én helyesnek látok, ha megtartod rendelkezéseimet és parancsolataimat, ahogyan tette azt szolgálom, Dávid, akkor veled leszek, és maradandó házat építek neked, amelyet Dávidnak építettem, és neked adom Izráelt. ³⁹Így alázom meg Dávid utódait, bár nem örökre.

⁴⁰Salamon meg akarta öletni Jeroboámot. Jeroboám azonban útra kelt, és Egyiptomba menekült Sisákhoz, Egyiptom királyához; ott is maradt Egyiptomban Salamon haláláig.

⁴¹Salamon történetének a többi része, mindaz, amit véghezvitt, továbbá a bölcsessége, meg van írva Salamon történetének a könyvében. ⁴²Salamon Jeruzsálemben negyven esztendeig uralkodott egész Izráel felett. ⁴³Azután Salamon pihenni tért őseihez, és eltemették apjának, Dávidnak a városában. Utána a fia, Roboám lett a király.

12

Az ország kettészakadása (Vö. 2Kron 10,1–19)

¹Roboám elment Sikembe, mert egész Izráel Sikembe ment, hogy királlyá tegye őt. ²Amikor Jeroboám, Nebát fia ezt meghallotta, még Egyiptomban volt, ahová Salamon király elől menekült. Jeroboám ott is maradt volna Egyiptomban, ³de érte küldtek és hazahívták őt. Jeroboám Izráel egész gyülekezetével együtt eljött, és így beszélt Roboámhoz: ⁴Apád súlyos ígát rakott ránk, te azért most könnyíts azon a súlyos szolgálaton és nehéz igán, amelyet apád ránk rakott, akkor szolgálunk neked. ⁵Ő így felelt nekik: Menjetek el három napra, azután térjete vissza hozzám. A nép tehát elment.

⁶Ekkor Roboám király tanácskozott a vénekkel, akik apja, Salamon szolgálatában álltak, amíg élt, és ezt kérdezte: Mit tanácsoltok, milyen választ adjak ennek a népnek? ⁷Azok így szóltak hozzá: Ha te most kedvében jársz ennek a népnek és engedsz nekik, és ha válaszodban jóságos szavakkal beszélsz velük, akkor örökre a szolgálid leszel. ⁸De ő nem fogadta meg a tanácsot, amelyet a vének adtak neki, hanem tanácskozott az ifjakkal is, akik vele együtt nőttek fel, és az ő idejében álltak szolgálatba. ⁹Ezt kérdezte tőlük: Mit tanácsoltok, milyen választ adjunk ennek a népnek, amely így szólt hozzám: Tedd könnyebbé az ígát, amelyet apád rakott ránk! ¹⁰Az ifjak, akik vele együtt nőttek fel, így szóltak hozzá: Ezt mondd ennek a népnek, amely így szólt hozzád: Apád megnehezítette igánkat, te azért könnyítsd meg azt rajtunk! Így beszélj velük: Nekem a kisujjam is vastagabb apám derekánál! ¹¹Ha tehát apám nehéz ígával terhelt meg benneteket, én még nehezebbé teszem ígátokat. Apám ostorral tanított fegyelemre benneteket, én pedig szeges korbáccsal foglak megtanítani!

¹²Harmadnapra elment Jeroboám az egész néppel együtt Roboámhoz, ahogyan a király elrendelte: Térjete vissza hozzám harmadnapra! ¹³Am a király keményen válaszolt a népnek. Nem fogadta meg a tanácsot, amit a vének adtak neki, ¹⁴hanem az ifjak tanácsa szerint így szólt hozzájuk: Apám nehéz ígát rakott rátok, én még nehezebbé teszem ígátokat. Apám ostorral tanított fegyelemre benneteket, én pedig szeges korbáccsal foglak megtanítani. ¹⁵Nem hallgatott a király a népre, mert az ÚR rendelte így, hogy beteljesítse azt az ígét, amelyet a silói Ahijjá által mondott az ÚR Jeroboámnak, Nebát fiának.

¹⁶Amikor látta egész Izráel, hogy a király nem hallgat rájuk, így válaszoltak a királynak:

Mi közünk nekünk Dávidhoz?
Nincs közösségünk Isai fiával!
Térj sátraidba, Izráel,
törödj, Dávid, a magad házával!

Izráel tehát hazament, ¹⁷Roboám pedig Izráel fiai közül csak azoknak maradt a királya, akik Júda városaiban laktak. ¹⁸Roboám király ugyan kiküldte Adórámot, a kényszermunkák felügyelőjét, de megkövezte őt egész Izráel, és meghalt. Ekkor Roboám király gyorsan harci kocsijára szállt, és Jeruzsálembe menekült. ¹⁹Izráel tehát elpártolt Dávid házától. Így van ez még ma is.

Az elszakadt törzsek Jeroboámot teszik királlyá

²⁰Amikor meghallotta egész Izráel, hogy visszatért Jeroboám, érte küldtek, a közösség elé hívták, és egész Izráel királyává tették. Nem maradt Dávid háza mögött más, csak Júda törzse.

²¹Miután Roboám visszaért Jeruzsálembe, összegyűjtötte Júda egész házát és Benjámin törzsét, száznolcvanezer válogatott harcost, hogy megtámadják Izráel házát, és visszazerezzék az országot Roboámnak, Salamon fiának. ²²De így szólt Isten igéje Semajához, az Isten emberéhez: ²³Mondd meg Roboámnak, Salamon fiának, Júda királyának és Júda meg Benjámin egész házának, a megmaradt népnek: ²⁴Így szól az ÚR: Ne vonuljatok fel, és ne harcoljatok testvéreitekkel, Izráel fiaival! Térjen haza mindenki, mert én akartam ezt így! Ők hallgattak is az ÚR szavára, és hazatértek az ÚR szava szerint.

Jeroboám két aranyborjút készített

²⁵Jeroboám kiépítette az Efraim hegyvidékén levő Sikemet, és ott lakott. Majd elköltözött onnan, és kiépítette Penúélt. ²⁶Eközben Jeroboám így gondolkozott: Még mindig visszakerülhet Dávid házához a királyság! ²⁷Ha feljár ez a nép, hogy Jeruzsálemben, az ÚR házában mutassa be áldozatait, akkor ennek a népnek a szíve urukhoz, Roboámhoz, Júda királyához hajlik, engem pedig megölnek, és visszatérnek Roboámhoz, Júda királyához. ²⁸Ezért elhatározta a király, hogy készített két aranyborjút. Majd ezt mondta: Eleget jártatok már Jeruzsálemben! Itt vannak isteneid, ó Izráel, akik fölhoztak téged Egyiptomból! ²⁹Az egyiket Bételbe helyezte el, a másikat pedig Dánba vitette. ³⁰És vétekbe vitték ezek a népet, mivel ezekhez járt: Bételben az egyikhez, Dánban pedig a másikhoz.

³¹Azután templomokat is készített az áldozóhalmokon, és papokat rendelt a nép köréből, akik nem Lévi fiai közül valók voltak. ³²Elrendelt Jeroboám egy ünnepet is a nyolcadik hónap tizenötödik napján, a Júdában tartott ünnepnek megfelelően, és áldozott az oltáron. Ugyanígy járt el Bételben is; áldozatot mutatott be a borjúknak, amelyeket ő készített. Bételben is papokat rendelt az áldozóhalmokra, amelyeket létesített.

³³A Bételben csináltatott oltáron is áldozott a nyolcadik hónap tizenötödik napján; abban a hónapban, amelyben önkényesen rendelt el egy ünnepet Izráel fiai számára. Áldozott az oltáron és tömjénezett.

13*Jövendölés a bételi oltárról*

¹Ám miközben Jeroboám ott állt az oltárnál és tömjénezett, Isten egy embere Júdából Bételbe érkezett az ÚR parancsára, ²és ezt hirdette az ÚR parancsára az oltárnál: Oltár! Oltár! Így szól az ÚR: Egy fiú születik majd Dávid családjából, akinek Jósiás lesz a neve, ő majd föláldozza rajtad az áldozóhalmok papjait, akik most rajtad tömjéneznék, és emberi csontokat fognak elégetni rajtad! ³Még csodát is tett azon a napon. Megmondta ugyanis: Ez a csoda lesz a bizonyíték arra, hogy az ÚR szólott: Íme, ez az oltár majd meghasad, és szétszóródik a hamu, ami rajta van.

⁴Amikor a király meghallotta Isten emberének a beszédét, amelyet a bételi oltárról hirdetett, kinyújtotta a kezét Jeroboám az oltár mellől, és ezt mondta: Fogjátok el! De megbénult a keze, amelyet kinyújtott felé, és nem tudta visszahúzni. ⁵Az oltár pedig meghasadt, és szétszóródott a hamu az oltárról. Ez volt az a csoda, amelyet Isten embere tett az ÚR parancsára. ⁶Ekkor megszólalt a király, és ezt mondta Isten emberének: Engeszteld ki Istenedet, az URat, és imádkozz értem, hogy visszahúzhassam a kezem! Isten embere pedig kiengesztelte az URat, úgyhogy a király vissza tudta húzni a kezét, és az olyan lett, mint azelőtt. ⁷Azután a király így szólt Isten emberéhez: Gyere haza velem, egyél valamit, én pedig adok neked valamit ajándékba! ⁸De Isten embere ezt mondta a királynak: Ha a palotád felét nekem adnád, akkor sem megyek el veled; én ezen a helyen nem eszem és nem iszom semmit. ⁹Mert ezt parancsolta nekem igéje által az ÚR: Ne egyél és ne igyál semmit, és ne azon az úton térj vissza, amelyen mentél! ¹⁰Ezért más úton távozott; nem azon az úton tért vissza, amelyen Bételbe érkezett.

Az engedetlen próféta halála

¹¹Lakott azonban Bételben egy öreg próféta, akihez elmentek a fiai, és elmondtak neki mindent, amit Isten embere tett aznap Bételben, és amit a királynak mondott. Elbeszéltek ezeket apjuknak, ¹²apjuk pedig megkérdezte tőlük: Melyik úton ment el? A fiai megmutatták neki, hogy melyik úton ment el Isten embere, aki Júdából érkezett. ¹³Akkor ezt mondta a fiainak: Nyergeljétek föl a szamaramat! Azok fölnyergelték a szamarát, ő pedig elnyargalt rajta. ¹⁴Elment az Isten embere után, és rátalált, amint egy cserfa alatt ült. Azt kérdezte tőle:

Te vagy-e az Isten embere, aki Júdából érkezett? Ő így felelt: Én vagyok. ¹⁵Akkor ezt mondta neki: Gyere haza velem, és egyél valamit! ¹⁶De az így felelt: Nem térhetek vissza veled, és nem mehetek be hozzád. Ezen a helyen nem eszem és nem iszom semmit sem. ¹⁷Mert ezt a parancsot kaptam az ÚR igéje által: Ne egyél és ne igyál ott semmit, és ne azon az úton térj vissza, amelyen odamégy. ¹⁸De a másik ezt mondta neki: Én is olyan próféta vagyok, mint te, és egy angyal így szólt hozzám az ÚR parancsára: Hozd vissza őt magaddal a házadhoz, hogy egyen és igyon. Így hazudott neki. ¹⁹Az pedig visszatért vele, majd evett és ivott annak a házában.

²⁰Még az asztalnál ültek, amikor az ÚR igéje szólt ahhoz a prófétához, aki visszahozta őt, ²¹és így kiáltott Isten emberének, aki Júdából érkezett: Így szól az ÚR: Mivel ellene szegültél az ÚR szavának, és nem tartottad meg azt a parancsot, amelyet Istened, az ÚR adott neked, ²²hanem visszatértél, és ettél meg ittál azon a helyen, amelyről megparancsolta neked, hogy ott ne egyél és ne igyál, ezért holttested nem kerül őseid sírjába!

²³Miután evett és ivott, fölnyergelték neki annak a prófétának a szamarát, aki visszahozta őt, ²⁴és elment. De az úton egy oroszlán talált rá, és megölte. Holtteste ott hevert az úton, mellette állt a szamár, de az oroszlán is a holtteste mellett állt. ²⁵Akik arra jártak, meglátták az úton heverő holttestet meg az oroszlánt, amint a holttest mellett áll. Bementek a városba, ahol az öreg próféta lakott, és elbeszélték ezt. ²⁶Amikor meghallotta ezt az öreg próféta, aki visszahozta őt az útról, így szólt: Az Isten embere ez. Ellene szegült az ÚR szavának, ezért az ÚR egy oroszlán prédájává tette; az rátört és megölte. Így teljesedett be az ÚR igéje, amelyet megmondott neki. ²⁷Azután így szólt fiaihoz: Nyergeljétek föl a szamaramat! Föl is nyergelték, ²⁸ő pedig elment, és megtalálta az úton heverő holttestet meg a szamarat és az oroszlánt, amint ott álltak a holttest mellett. Az oroszlán nem ette meg a holttestet, és a szamarat sem tépte szét. ²⁹A próféta fölemelte Isten emberének a holttestét, rátette a szamára, és visszavitte. Bement a városba az öreg próféta, hogy elsirassa és eltemesse. ³⁰Holttestét a saját sírjába helyezte, és így siratták el: Jaj, testvérem! ³¹Miután eltemette, ezt mondta fiainak: Ha meghalok, engem is ebbe a sírba temessetek, ahová az Isten emberét temettük. Az ő csontjai mellé helyezzétek az én csontjaimat is! ³²Mert bizonyosan be fog teljesedni az az ige, amelyet ő hirdetett az ÚR parancsára a bételi oltárról és az áldozóhalmok templomairól Samária városaiban.

³³De Jeroboám ezek után sem tért meg gonosz útjáról. Továbbra is a nép köréből rendelt papokat az áldozóhalmokra, és beiktatott bárkit, aki pap akart lenni az áldozóhalmokon. ³⁴Ez volt Jeroboám házában a vétke; emiatt irtották ki a föld színéről és emiatt semmisítették meg.

14

Jövendölés Jeroboám háza bukásáról

¹Abban az időben megbetegedett Abijjá, Jeroboám fia. ²Ekkor Jeroboám ezt mondta a feleségének: Kelj föl, öltözz álruhába, hogy ne tudják meg, hogy Jeroboám felesége vagy. Menj el Silóba, mert ott van Ahijjá próféta, aki megmondta nekem, hogy ennek a népnek a királya leszek. ³Vigyél magaddal tíz kenyeret és kalácsot, meg egy korsó mézet, úgy menj el hozzá; ő majd megmondja neked, mi történik a fiúval. ⁴Jeroboám felesége így is tett: fölkel, elment Silóba, és bement Ahijjá házába. Ahijjá azonban már nem látott, mert az öregség miatt hályog támadt a szemén.

⁵De az ÚR ezt mondta Ahijjának: Jeroboám felesége eljön hozzád, hogy kijelentést kérjen tőled a beteg fiáról. Te majd így meg így beszélj hozzá, ha megérkezik, mert idegennek tettei magát. ⁶Amikor Ahijjá meghallotta az ajtajához érkező asszony lépteit, így szólt: Jöjj be, Jeroboám felesége! Miért tettei magad idegennek? Kemény üzenetet küldtek velem hozzád. ⁷Menj és mondd meg Jeroboámnak, hogy ezt mondja az ÚR, Izráel Istene: Én kiemeltelek a nép közül, és népemnek, Izráelnek a fejedelmévé tettelek. ⁸Elszakítottam ezt az

országot Dávid házától, és neked adtam. Te azonban nem voltál olyan, mint az én szolgám, Dávid, aki megtartotta parancsolataimat, teljes szívből követett engem, és csak azt tette, amit helyesnek látok.⁹ Rosszabbat tettél mindazoknál, akik előtted voltak, mert arra vetemedtél, hogy más isteneket csinálj magadnak: öntött bálványokat az én bosszantásomra, nekem pedig hátat fordítottál.

¹⁰Ezért veszedelmet hozok Jeroboám házára, és kiirtom Izráelből Jeroboám férfitódait, apraját-nagyját, és teljesen kisöpröm Jeroboám háza népét úgy, ahogy a szemetet szokták.¹¹ Aki Jeroboám családjából a városban hal meg, azt a kutyák eszik meg; aki pedig a mezőn hal meg, azt az égi madarak eszik meg, mert így mondta meg az ÚR!¹² Te pedig készülj, menj haza; mire belépsz a városba, halott lesz a gyermek.¹³ Egész Izráel elsiratja, és eltemetik. Jeroboám hozzátartozói közül csak őt teszik sírba, mert Jeroboám háza népéből csak benne talált valami jót az ÚR, Izráel Istene.¹⁴ Tamaszt majd az ÚR egy királyt Izráelben, aki kiirtja Jeroboám háza népét egy napon. És még más is következik:¹⁵ Megveri az ÚR Izráelt, és ingadozni fog, mint a nád a vízben. Kitépi majd Izráelt ebből a jó földből, amelyet őseiknek adott, és az Eufráteszen túl szórja szét őket, mivel bálványoszlopokat készítettek az ÚR bosszantására.¹⁶ És kiszolgáltatja Izráelt a vétkek miatt, amelyeket Jeroboám elkövetett, és amelyekkel Izráelt is vétkekbe vitte.

¹⁷Akkor Jeroboám felesége elindult, és hazament Tircába. Amint belépett a ház küszöbén, meghalt a fia.¹⁸ Eltemették őt, és elsiratta egész Izráel az ÚR szava szerint, amelyet kijelentett szolgája, Ahijjá próféta által.

¹⁹Jeroboám egyéb dolgai, hogy milyen háborúkat viselt és hogyan uralkodott, meg vannak írva az Izráel királyainak történetéről szóló könyvben.²⁰ Jeroboám uralkodásának az ideje huszonnégy esztendő volt. Azután pihenni tért őseihez, és helyette fia, Nádáb lett a király.

Sisák fáraó hadjárata Júda ellen

²¹Roboám, Salamon fia Júdában uralkodott. Negyvenegy éves volt Roboám, amikor uralkodni kezdett, és tizenhét évig uralkodott Jeruzsálemben, abban a városban, amelyet kiválasztott az ÚR Izráel valamennyi törzse közül, hogy oda helyezze nevét. Anyjának a neve Naamá volt, Ammónból származott.²² De a júdaiak is azt tették, amit rossznak lát az ÚR, és vétkeikkel, amelyeket elkövettek, még sokkal jobban felingerelték őt, mint őseik a maguk tetteivel.²³ Ők is építettek áldozóhalmokat, szent oszlopokat és szent fákat minden magas halmon és minden bujázöld fa alatt.²⁴ Még férfiparáznák is voltak az országban. Elkövették azoknak a népeknek minden utálatosságát, amelyeket kiűzött az ÚR Izráel fiai elöl.

²⁵Roboám uralkodásának ötödik évében fölvonult Sisák, Egyiptom királya Jeruzsálem ellen.²⁶ Elvitte az ÚR templomának a kincseit meg a királyi palota kincseit; mindent elvitt. Még a kerek aranypajzsokat is mind elvitte, amelyeket Salamon csináltatott.²⁷ Ezek helyett rézpajzsokat csináltatott Roboám király, és azoknak a testőröknek a parancsnokaira bízta, akik a királyi palota bejáratát őrizték.²⁸ Valahányszor bement a király az ÚR templomába, bevitték azokat a testőrök, majd visszavitték a testőrök őrszobájába.

²⁹Roboám egyéb dolgai, minden tette meg van írva a Júda királyainak történetéről szóló könyvben.³⁰ Állandó háborúskodás folyt Roboám és Jeroboám közt.³¹ Azután Roboám pihenni tért őseihez, és eltemették ősei mellé Dávid városában. Anyjának a neve Naamá volt, Ammónból származott. Utána a fia, Abijjá lett a király.

15

Abijjá és Ászá uralkodása Júdában

¹Jeroboám királynak, Nebát fiának a tizennyolcadik évében Abijjá lett Júda királya.² Három évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Maaká volt, Abísálóm leánya.³ Folytatta apjának a vétkeit, amelyeket az őelőtte elkövetett, és szíve nem volt olyan teljesen Istené, az URÉ, mint ősatyjának, Dávidnak a szíve.⁴ Csak Dávidért adott neki Istene, az ÚR mécses

Jeruzsálemben, amikor fiában utódot támasztott, és megtartotta Jeruzsálemet. ⁵Dávid ugyanis azt tette, amit helyesnek lát az ÚR, és egész életén át semmiben sem tért el attól, amit parancsolt neki, kivéve a hettita Úriás esetét. ⁶A Jeroboám és Roboám közötti háború tovább tartott Abijjá életében is.

⁷Abijjá egyéb dolgai és minden tette meg van írva a Júda királyai történetéről szóló könyvben. Háború volt Abijjá és Jeroboám között. ⁸Azután Abijjá pihenni tért őseihez, és eltemették Dávid városában. Utána a fia, Ászá lett a király.

⁹Jeroboámnak, Izráel királyának a huszadik évében Ászá lett Júda királya.

¹⁰Negyvenegy évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Maaká volt, Abísálóm leánya.

¹¹Ászá azt tette, amit helyesnek lát az ÚR, ösatyjához, Dávidhoz hasonlóan. ¹²Kiüzte a férfitársait az országból, és eltávolította az összes bálványt, amelyet elődei készítettek.

¹³Még anyját, Maakát is megfosztotta anyakirálynői méltóságától, mert egy undok bálványt csináltatott Aserá tiszteletére. Ászá azonban összetörte ezt az undok bálványt, és elégette a Kidrón-pataknál. ¹⁴Bár az áldozóhalmok nem szűntek meg, Ászá szíve teljesen az ÚRÉ volt egész életében. ¹⁵Bevitte az ÚR házába apja szent adományait és a maga szent adományait: ezüstöt, aranyat és egyéb tárgyakat.

Háború Júda és Izráel között (Vö. 2Krn 16,1–6.11–14)

¹⁶Háború folyt Ászá és Izráel királya, Baasá között egész életükben. ¹⁷Baasá, Izráel királya Júda ellen vonult, és kiépítette Rámát, hogy ne lehessen Ászához, Júda királyához átmenni, vagy tőle átjönni. ¹⁸Ekkor Ászá fogta mindazt az ezüstöt és aranyat, ami megmaradt az ÚR templomának a kincstárában, és a királyi palota kincseivel együtt udvari embereire bízta, és elküldte Ászá király Benhadadhoz, Tabrimmón fiához, Hezjón unokájához, Arám királyához, aki Damaszkuszban lakott, ezzel az üzenettel: ¹⁹Szövetségesek vagyunk, azok voltak már apám és apád is. Nézd, küldök neked ajándékkul ezüstöt és aranyat. Menj, bontsd fel a Baasával, Izráel királyával kötött szövetségedet, hogy vonuljon vissza innen. ²⁰Benhadad hallgatott Ászá királyra, és hadserege vezéreit Izráel városai ellen küldte. Leverte Ijjónt, Dánt, Ábél-Bét-Maakát és egész Kinneretet, Naftáli egész földjével együtt. ²¹Amikor ezt Baasá meghallotta, abbahagyta Rámá építését, és Tircában telepedett le. ²²Ászá király pedig összehívta egész Júdát, senkit sem mentett föl, és elhordták Rámának a köveit és gerendáit, amelyekkel Baasá építkezett. Ezekkel építette ki Ászá király Benjámiban Gebát és Micpát.

²³Ászá egyéb dolgai, összes hőstette, mindaz, amit tett, és hogy milyen városokat építtetett, meg vannak írva a Júda királyai történetéről szóló könyvben, kivéve azt, hogy öregségére megbetegedett a lába. ²⁴Azután Ászá pihenni tért őseihez, és ősei mellé temették ösatyja, Dávid városában. Utána a fia, Jósáfát lett a király.

Nádáb és Baasá uralkodása Izráelben

²⁵Ászának, Júda királyának a második évében Nádáb, Jeroboám fia lett Izráel királya. Két évig uralkodott Izráelben. ²⁶Azt tette, amit rossznak lát az ÚR, apjának az útján járt, és abban a vétekben, amellyel az vétekbe vitte Izráelt. ²⁷De az Issakár házából való Baasá, Ahijjá fia összeesküvést szőtt ellene, és levágta őt Baasá Gibbetónnál, a filiszteusok városánál, amikor Nádáb egész Izráellel együtt Gibbetónt ostromolta. ²⁸Ászának, Júda királyának a harmadik évében ölte meg őt Baasá, és lett helyette király. ²⁹Amint király lett, kiirtotta Jeroboám egész háza népét. Egy lelket sem hagyott meg Jeroboám családjából, mind elpusztította őket, az ÚR szava szerint, amelyet megmondott szolgája, a silói Ahijjá által. ³⁰Jeroboám vétkei miatt történt ez, aki vétkezett, és Izráelt is vétekbe vitte; meg a bosszúság miatt, amit az ÚRnak, Izráel Istenének okozott.

³¹Nádáb egyéb dolgai, mindaz, amit véghezvitt, meg vannak írva az Izráel királyai történetének könyvében. ³²Háború folyt Ászá és Baasá, Izráel királya között egész életükben.

³³Ászának, Júda királyának a harmadik évében lett az egész Izráel királya Baasá, Ahijjá fia

Tircában, huszonnégy évig. ³⁴Azt tette, amit rossznak lát az ÚR. Jeroboám útján járt, és abban a vétekben, amellyel az vétekbe vitte Izráelt.

16

Jövendölés Baasá családja pusztulásáról

¹Az ÚR igéje így szólt Jéhuhoz, Hanáni fiához Baasáról: ²Noha én kiemeltelek téged a porból, és népemnek, Izráelnek a fejedelmévé tettelek, te mégis Jeroboám útján jársz, és vétekbe viszed népemet, Izráelt, akik vétkeikkel bosszantanak engem. ³Ezért én elsöpröm Baasát és háza népét. Olyanná teszem házadat, mint Jeroboámnak, Nebát fiának a házát. ⁴Aki Baasá családjából a városban hal meg, azt a kutyák eszik meg, aki pedig a mezőn hal meg, azt az égi madarak eszik meg!

⁵Baasá egyéb dolgai, amelyeket véghezvitt, és hőstettei meg vannak írva az Izráel királyainak történetéről szóló könyvben. ⁶Azután Baasá pihenni tért őseihez, és eltemették Tircában. Utána a fia, Élá lett a király. ⁷Nemcsak azért szólt az ÚR igéje Jéhu próféta, Hanáni fia által Baasá és háza népe ellen, mert mindazt elkövette, amit rossznak lát az ÚR, és bosszantotta őt cselekedeteivel, és olyan volt, mint Jeroboám háza népe, hanem azért is, mert azt kiirtotta.

Élá és Zimrí uralkodása Izráelben

⁸Ászának, Júda királyának a huszonhatodik évében Élá, Baasá fia lett Izráel király a Tircában, két esztendeig. ⁹De összeesküvést szőtt ellene Zimrí, az egyik embere, a harci kocsik felének parancsnoka. Élá ugyanis Tircában részegre itta magát Arcának, a tircái palota felügyelőjének a házában. ¹⁰Eljött Zimrí, levágta és megölte őt Ászának, Júda királyának huszonhetedik évében, és ő lett utána a király. ¹¹Miután pedig király lett, és trónra ült, kiirtotta Baasá egész háza népét, nem hagyott meg egy férfit se belőle, se rokont, se barátot. ¹²Így pusztította ki Zimrí Baasá egész háza népét az ÚR szava szerint, amelyet megmondott Baasáról Jéhu próféta által, ¹³Baasá minden vétkéért, és fiának, Élának a vétkeiért; mert vétkeztek, és vétekbe vitték Izráelt, tehetetlen bálványokkal bosszantva az URat, Izráel Istenét. ¹⁴Élának egyéb dolgai, és mindaz, amit véghezvitt, meg vannak írva az Izráel királyainak történetéről szóló könyvben.

Omri uralkodása Izráelben

¹⁵Ászának, Júda királyának a huszonhetedik évében hét napig volt király Zimrí Tircában. A hadinép ekkor a filiszteusokhoz tartozó Gibbetónt ostromolta. ¹⁶Amikor az ostromló hadinép meghallotta, hogy összeesküvést szőtt Zimrí, és hogy a királyt is megölte, akkor egész Izráel a hadseregpáncsnokot, Omrit tette meg Izráel királyává még azon a napon a táborban.

¹⁷Azután fölvonult Omri egész Izráellel együtt Gibbetónból, és körülzárták Tircát. ¹⁸Zimrí pedig látva, hogy a várost elfoglalják, fölment a királyi palota tornyába, magára gyújtotta a királyi palotát, és meghalt. ¹⁹Vétkei miatt történt ez. Vétkezett, amikor azt tette, amit rossznak lát az ÚR. Jeroboám útján járt, és vétkével, amit elkövetett, Izráelt is vétekbe vitte. ²⁰Zimrí egyéb dolgai, és az általa szőtt összeesküvés, meg vannak írva az Izráel királyainak történetéről szóló könyvben.

²¹Izráel népe ekkor két pártra szakadt. A nép egyik fele Tibní, Gínat fia pártjára állt, és őt akarta királlyá tenni, a másik fele pedig Omri pártjára állt. ²²De az Omrival tartó nép erősebb volt, mint az a nép, amely Tibní, Gínat fiának a pártjára állt. Meghalt hát Tibní is, és Omri lett a király.

²³Ászának, Júda királyának a harmincegyedik évében lett Omri Izráel király, tizenkét évig. Hat évig Tircában uralkodott. ²⁴Akkor megvette Samária hegyét Semertől két talentum ezüstért, majd beépítette a hegyet, és elnevezte azt a várost, amelyet épített, Samáriának, a hegy gazdájának, Semernek a nevére. ²⁵De Omri azt tette, amit rossznak lát az ÚR, rosszabb volt minden elődjénél. ²⁶Mindenben Jeroboámnak, Nebát fiának az útján járt, és abban a

vétekben, amellyel vétekbe vitte Izráelt, tehetetlen bálványokkal bosszantva az URat, Izráel Istenét.

²⁷Omri egyéb dolgai, amelyeket művelt, és hőstettei, amelyeket véghezvitt, meg vannak írva az Izráel királyainak történetéről szóló könyvben. ²⁸Azután Omri pihenni tért őseihez, és eltemették Samáriában. Utána a fia, Aháb lett a király.

Aháb uralkodása Izráelben

²⁹Aháb, Omri fia Ászának, Júda királyának a harmincnyolcadik évében lett Izráel királya. Huszonkét évig volt Aháb, Omri fia Izráel királya Samáriában. ³⁰Aháb, Omri fia azt tette, amit rossznak lát az ÚR, még inkább, mint valamennyi elődje. ³¹Nemcsak folytatta Jeroboámnak, Nebát fiának a vétkeit, hanem feleségül vette Jezábelt, a szidóniak királyának, Etbaalnak a leányát, és Baalt kezdte tisztelni és imádni. ³²Oltárt is állított neki a Baal-templomban, amelyet Samáriában épített. ³³Készíttetett Aháb egy Aserá-szobrot is, és többet bosszantotta tetteivel Aháb az URat, Izráel Istenét, mint őelőtte Izráel bármelyik királya.

³⁴Az ő idejében építette újjá a bételi Hiél Jerikót. Elsősülött fián, Abirámon vetette meg annak az alapját, és legkisebb fián, Szegúbon állította fel a kapuját, az ÚR szava szerint, amelyet megmondott Józsué, Nún fia által.

17

Illés története

¹A Gileádban lakó tisbei Illés ezt mondta Ahábnak: Az élő Úrra, Izráel Istenére mondom, akinek a szolgálatában állok, hogy ezekben az esztendőkből nem lesz sem harmat, sem eső, amíg én azt nem mondom.

²Ezután így szólt hozzá az ÚR igéje: ³Eredj el innen, menj kelet felé, és rejtőzz el a Kerít-patak mellett, a Jordántól keletre! ⁴A patakból majd ihatsz, a hollóknak pedig megparancsoltam, hogy gondoskodjanak ott rólad. ⁵Elment tehát, és az ÚR igéje szerint járt el. Odaérve letelepedett a Kerít-patak mellett, a Jordántól keletre. ⁶A hollók hordtak neki kenyeret és húst reggel, kenyeret és húst este, a patakból pedig ihatott. ⁷Egy idő múlva azonban kiszáradt a patak, mert nem volt eső az országban.

Illés a sareptai özvegnél

⁸Ekkor így szólt hozzá az ÚR igéje: ⁹Kelj föl, és menj el a Szidónhoz tartozó Sareptába, és maradj ott! Én megparancsoltam ott egy özvegyasszonynak, hogy gondoskodjék rólad.

¹⁰Fölkelt tehát, és elment Sareptába. Amikor a város bejáratához érkezett, éppen ott volt egy özvegyasszony, aki fát szedegetett. Odakiáltott neki, és ezt mondta: Hozz nekem egy kis vizet valamilyen edényben, hadd igyam! ¹¹Amikor az elment, hogy vizet hozzon, utána kiáltott, és ezt mondta: Hozz nekem egy falat kenyeret is magaddal! ¹²De az asszony így felelt: A te Istenedre, az élő Úrra mondom, hogy nincs miből. Csak egy marék liszt van a fazekamban, és egy kevés olaj a korsómban. Éppen most szedegetek pár darab fát, hogy hazamenve kisüssem azt magamnak és a fiamnak. Azt most megesszük, aztán meghalunk. ¹³Illés azonban ezt mondta neki: Ne félj, csak menj, és tégy úgy, ahogyan mondatd; de előbb készíts belőle egy kis lepényt, és hozd ki nekem! Magadnak és a fiadnak csak azután készíts! ¹⁴Mert így szól az ÚR, Izráel Istene: A lisztesfazék nem ürül ki, és az olajoskorsó nem fogy ki addig, amíg az ÚR esőt nem bocsát a földre. ¹⁵Az asszony elment, és Illés szavai szerint járt el. És evett ő is, meg az asszony és a háza népe is mindennap. ¹⁶A lisztesfazék nem ürült ki, az olajoskorsó sem fogyott ki, az ÚR ígérete szerint, ahogy igéjében, Illés által, megmondta az ÚR.

¹⁷Történt ezek után, hogy megbetegedett az asszonynak, a ház úrnőjének a fia, és betegsége olyan súlyossá vált, hogy már nem is lélegzett. ¹⁸Az asszony így szólt Illéshez: Mi bajod van velem, Isten embere? Azért jöttél hozzám, hogy emlékeztess bűnömre, és megöld a fiamat? ¹⁹Ő ezt mondta neki: Add ide a fiadat! És kivette az öléből, felvitte a felső szobába,

ahol lakott, és az ágyra fektette.²⁰ Majd az ÚRhoz kiáltott, és ezt mondta: Istenem, URam! Még bajt is hozol erre az özvegyre, akinek én a vendége vagyok, és megölöd a fiát?!²¹ Azután háromszor ráborult a gyermekre, és így kiáltott az ÚRhoz: Istenem, URam! Térjen vissza a lélek ebbe a gyermekbe!²² Az ÚR meghallgatta Illés szavát, a lélek pedig visszatért a gyermekbe, és az fölélédt.²³ Illés ekkor fogta a gyermeket, levitte a felső szobából a házba, odaadta az anyjának, és ezt mondta Illés: Nézd, él a fiad!²⁴ Az asszony így felelt Illésnek: Most már tudom, hogy te Isten embere vagy, és hogy igaz a te szádban az ÚR igéje!

18

Aháb üldözi Illést

¹Hosszú idő múlva, a harmadik esztendőben, így szólt az ÚR igéje Illéshez: Eredj, jelenj meg Ahábnál, mert esőt akarok adni a földre!² Illés tehát elment, hogy megjelenjen Ahábnál. Samáriában súlyos éhínség volt.

³Ekkor Aháb hívatta Óbadját, a palota felügyelőjét. Óbadjá igen félt az URat.⁴ Mert amikor Jezábel ki akarta irtani az ÚR prófétáit, Óbadjá magához vett száz prófétát, és elrejtette őket ötvenenként egy-egy barlangba, és ellátta őket kenyérrrel és vízzel.⁵ Aháb ezt mondta Óbadjának: Menj el az ország összes forrásához és minden patakjához! Talán akad fű, és életben hagyhatjuk a lovakat és öszvéreket, és nem kell levágnunk az állatokat.⁶ Fölosztották azért maguk között az országot, hogy ki mit járjon be. Aháb külön ment az egyik úton, Óbadjá is külön ment egy másikon.

⁷Miközben Óbadjá úton volt, egyszer csak előtte termett Illés. Óbadjá fölismerte, arca borult, és ezt kérdezte: Te vagy az, uram, Illés?⁸ Ő így felelt neki: Én vagyok. Eredj, mondd meg uradnak, hogy itt van Illés.⁹ De ő ezt mondta: Mit vétettem, hogy Aháb kezébe akarod adni a te szolgálodat, hogy megöljön?¹⁰ Az élő ÚRra, a te Istenedre mondom, hogy nincs nép, sem ország, ahová el ne küldött volna az én uram, hogy felkutasson téged. Ha azt mondták, nincs itt, akkor meg is eskette azt az országot és népet, hogy nem találtak meg téged.¹¹ És most te mondd: Eredj, és mondd meg a te uradnak, hogy itt van Illés!?¹² Megeshet, hogy amikor elmegyek tőled, elragad téged az ÚR lelke, nem is tudom hová. Ha én megyek, és hírt viszek Ahábnak, ő pedig nem talál itt téged, akkor megöl engem; pedig a te szolgálád féli az URat ifjúkorától fogva.¹³ Nem mondták meg neked, uram, hogy mit tettem, amikor Jezábel öldökölte az ÚR prófétáit? Elrejtettem az ÚR prófétái közül százat, ötvenenként egy-egy barlangba, és elláttam őket kenyérrrel és vízzel.¹⁴ Most mégis ezt mondd: Eredj, és mondd meg a te uradnak, hogy itt van Illés?! Ő meg fog ölni engem.¹⁵ De Illés így felelt: A Seregek élő URára mondom, akinek a szolgálatában állok, hogy még ma megjelenek előtte.

¹⁶Elment tehát Óbadjá Aháb elé, hogy jelentést tegyen neki, Aháb pedig Illés elé ment.¹⁷ Amikor Aháb meglátta Illést, ezt mondta neki Aháb: Te vagy az, Izráel megrontója?!¹⁸ Ő így felelt: Nem én döntöm romlásba Izráelt, hanem te és a te atyád háza, mert elhagytátok az ÚR parancsolatait, és te a Baalokat követed.¹⁹ Most azért üzenj, gyűjtsd ide hozzám egész Izráelt a Karmel-hegyre, meg Baal négyszázötven prófétáját Aséra négyszáz prófétájával együtt, akik Jezábel asztaláról élnek.

Istenítélet a Karmel-hegyen

²⁰Akkor elküldött Aháb Izráel fiaikért, és összegyűjtötte a prófétákat a Karmel-hegyre.²¹ Illés pedig odalépett az egész nép elé, és így szólt: Meddig sántikáltok még kétfelé? Ha az ÚR az Isten, kövessétek őt, ha pedig Baal, akkor őt kövessétek! De a nép nem felelt egy szót sem.²² Akkor Illés ezt mondta a népnek: Én maradtam az ÚR egyetlen prófétája, Baal prófétái pedig négyszázötvenen vannak.²³ Adjanak nekünk két bikát; ők válasszák ki maguknak az egyik bikát, darabolják föl, és rakják a fahasábokra, de tüzet ne gyűjtsanak! Én is elkészítem a másik bikát, rárakom a fahasábokra, de tüzet én sem gyűjtök.²⁴ Ezután hívjátok segítségül a ti istenetek nevét, és én is segítségül hívom az ÚR nevét. Amelyik isten tüzzel felel, az az Isten.

Erre az egész nép megszólalt, és ezt mondta: Jó lesz így! ²⁵Illés ezután így szólt Baal prófétáihoz: Válasszátok ki az egyik bikát, és készítsétek el először ti, mert ti vagytok többen. És hívjátok segítségül istenetek nevét, de tüzet ne gyújtsatok! ²⁶Ők fogták a nekik jutott bikát, elkészítették, és segítségül hívták Baal nevét, így szólongatva őt reggeltől egészen délig: Ó, Baal, felelj nekünk! De nem jött válasz, és nem felelt senki. Eközben ott sántikáltak az oltár körül, amelyet készítettek. ²⁷Délben aztán Illés gúnyolni kezdte őket, és ezt mondta: Kiáltatok hangosabban, hiszen isten ő! Talán elmélkedik, vagy a dolgát végzi, vagy úton van, vagy talán alszik, és majd fölébred. ²⁸Erre elkezdtek hangosan kiáltozni, és szokásuk szerint összevagdosták magukat kardjukkal és dárdájukkal, míg el nem borította őket a vér. ²⁹Dél elmúltával révületbe estek, egészen az áldozat idejéig, de nem jött válasz: nem felelt és nem figyelt rájuk senki.

³⁰Akkor Illés ezt mondta az egész népnek: Gyertek ide hozzám! Erre odament hozzá az egész nép, ő pedig helyreállította az ÚR lerombolt oltárát. ³¹Fogott Illés tizenkét követ a Jákób fiaitól származó törzsek száma szerint; Jákóbbhoz szólt így az ÚR szava: Izráel lesz a neved. ³²A kövekből oltárt épített az ÚR nevében, azután árkot húzott az oltár körül, amelybe két véka vetőmag is belefért volna. ³³Azután elrendezte a fahasábokat, földarabolta a bikát, és rárakta a fahasábokra. ³⁴Majd ezt mondta: Töltsetek meg négy vödört vízzel, és öntsétek az áldozatra meg a fahasábokra! Azután ezt mondta: Ismételjétek meg! És megismételték. Újra mondta: Harmadszor is tegyétek meg! Megtették harmadszor is, ³⁵úgyhogy a víz már folyt az oltár körül, és az árok is megtelt vízzel.

³⁶Az áldozat bemutatása idején odalépett Illés próféta, és ezt mondta: Uram, Ábrahámnak, Izsáknak és Izráelnek Istene! Hadd tudják meg a mai napon, hogy te vagy az Isten Izráelben, én pedig a te szolgád vagyok, és mindezt a te parancsodra tettem! ³⁷Felelj nekem, Uram, felelj nekem, hadd tudja meg ez a nép, hogy te, az ÚR vagy az Isten, és fordítsd vissza a szívüket! ³⁸Akkor lecsapott az ÚR tüze, és fölemésztette az égőáldozatot és a fahasábokat, a köveket és a port, az árokban levő vizet pedig felnyalta. ³⁹Amikor látta ezt az egész nép, arcra borult, és ezt mondogatta: Az ÚR az Isten, az ÚR az Isten! ⁴⁰Illés pedig ezt mondta nekik: Ragadjátok meg Baal prófétáit, senki se menekülhessen el közülük! És megragadták őket. Illés levitette őket a Kísón-patak mellé, és ott lemészárolta őket.

⁴¹Ezután Illés ezt mondta Ahábnak: Menj föl, egyél, és igyál, mert eső zúgása hallatszik. ⁴²Aháb fölment, hogy egyék és igyék. Illés pedig fölment a Karmel tetejére, a földre kuporodott, és arcát a térdei közé rejtette. ⁴³Így szólt a szolgájához: Menj föl, és figyeld a tengert! Az fölment, figyelte egy darabig, majd ezt mondta: Nincs ott semmi. Illés ezt mondta: Menj vissza hétszer! ⁴⁴Hetedszerre ezt mondta a szolga: Most egy tenyérnyi kis felhő emelkedik föl a tengerből. Ő azt felelte: Eredj, és mondd meg Ahábnak: Fogass be és indulj, míg föl nem tartóztat az eső! ⁴⁵Mindeközben viharfelhők sötétítették el az eget, és zuhogni kezdett az eső. Aháb ekkor harci kocsira szállt, és Jezréelbe ment. ⁴⁶Az ÚR keze pedig Illéssel volt, és ő, feltúrva övébe a ruhája alját, Aháb előtt futott a Jezréelbe vezető útig.

19

Jezábel üldözi Illést

¹Amikor Aháb elmondta Jezábelnek mindazt, amit Illés tett, és hogy a prófétákat megölte karddal, ²Jezábel követet küldött Illéshez ezzel az üzenettel: Úgy bánjanak velem az istenek most és ezután is, hogy holnap ilyenkorra azt teszem veled, ami azokkal történt! ³Illés megijedt, felkerekedett és ment, hogy mentse az életét, és elérkezett a júdai Beérsebába. Legényét ott hagyta, ⁴ő pedig elment a pusztába egynapi járőföldre. Odaért egy rekettyebokorhoz, és leült alá. Azt kívánta, bárcsak meghalna, és így szólt: Elég most már, Uram! Vedd el az életemet, mert nem vagyok jobb elődeimnél! ⁵Azután lefeküdt, és elaludt a rekettyebokor alatt. De egyszer csak egy angyal érintette meg, és ezt mondta neki: Kelj föl, egyél! ⁶Amikor föltekintett, látta, hogy a fejénél ott van egy forró kövön sült lángos és egy

korsó víz. Evett, ivott, majd újra lefeküdt. ⁷Az ÚR angyala másodszor is visszatért, megérintette, és ezt mondta: Kelj föl, egyél, mert erőd felett való út áll előtted! ⁸Ő fölkel, evett és ivott, majd annak az ételnek az erejével ment negyven nap és negyven éjjel az Isten hegyéig, a Hóreb-ig.

Illés a Hóreb-hegyen

⁹Itt bement egy barlangba, és ott töltötte az éjszakát. Egyszer csak így szólt hozzá az ÚR igéje: Mit csinálsz itt, Illés? ¹⁰Ő így felelt: Sokat buzgólkodtam az ÚRért, a Seregek Istenéért, mert Izráel fiai elhagyták szövetségedet, lerombolták oltáraidat, prófétáidat pedig fegyverrel ölték meg. Egyedül én maradtam meg, de az én életemet is el akarják venni. ¹¹Az ÚR ezt mondta: Gyere ki, és állj a hegyre az ÚR színe elé! És amikor elvonult az ÚR, nagy és erős szél szaggatta a hegyeket, és tördelte a sziklákat az ÚR előtt; de az ÚR nem volt ott a szélben. A szél után földrengés következett; de az ÚR nem volt ott a földrengésben. ¹²A földrengés után tűz támadt; de az ÚR nem volt ott a tűzben. A tűz után halk és szelíd hang hallatszott. ¹³Amikor Illés ezt meghallotta, palástjával eltakarta az arcát, kiment, és megállt a barlang bejáratánál. Egy hang pedig így szólt hozzá: Mit csinálsz itt, Illés? ¹⁴Ő így felelt: Sokat buzgólkodtam az ÚRért, a Seregek Istenéért, mert Izráel fiai elhagyták szövetségedet, lerombolták oltáraidat, prófétáidat pedig fegyverrel ölték meg. Egyedül én maradtam meg, de az én életemet is el akarják venni.

¹⁵Ekkor azt mondta neki az ÚR: Menj, kelj ismét útra a pusztán át, Damaszkuszba, és amikor odaérsz, kend fel Hazáélt Arám királyává. ¹⁶Azután Jéhút, Nimsí fiát kend fel Izráel királyává; Elizeust, az ábél-mehólái Sáfát fiát pedig kend fel prófétává magad helyett! ¹⁷És aki majd megmenekül Hazáélt kardjától, azt Jéhú öli meg, és aki megmenekül Jéhú kardjától, azt Elizeus öli meg. ¹⁸De meghagyok Izráelben hétezer embert: minden térdet, amely nem hajolt meg Baal előtt, és minden szájat, amely nem csókolta meg őt.

Elizeus Illés próféta utódja

¹⁹Amikor elment onnan, rátalált Elizeusra, Sáfát fiára, aki éppen szántott. Tizenkét pár ökör ment előtte, ő maga a tizenkettediknél volt. Amikor Illés elment mellette, rádobta a palástját. ²⁰Akkor ő otthagya az ökröket, Illés után futott, és ezt mondta: Hadd csókoljam meg apámat és anyámat, azután követlek! Ő azt felelte: Menj, de térj vissza; ne feledd, hogy mit tettem veled. ²¹Elizeus otthagya őt, de aztán vette az egyik pár ökröt, levágta, és az ökrök szerszámából rakott tűzön megfőzte a húst, odaadta a népnek, és ettek. Ő pedig elindult, követte Illést, és a szolgálatába állt.

20

Aháb háborúja az arámokkal

¹Benhadad, Arám királya összegyűjtötte egész haderejét. Harminckét király volt vele lovakkal és harci kocsikkal; így vonult Samária ellen, körülzárta, és ostrom alá vette. ²Követeket küldött Ahábhoz, Izráel királyához a városba, ³és ezt üzenté neki: Így szól Benhadad: Ezüstöd és aranyad az enyém, legszebb feleségeid és fiaid is enyéme! ⁴Izráel királya így válaszolt: Ahogy mondd, uram, királyom, tied vagyok én és mindenem.

⁵A követek megint eljöttek, és ezt mondták: Így szól Benhadad: Megüzentem neked, hogy add nekem ezüstödet, aranyadat, feleségeidet és fiaidat. ⁶Ezért holnap ilyenkor elküldöm hozzád az embereimet. Azok átkutatják palotádat és embereid házait, és ami csak kedves a számodra, mindazt magukhoz veszik, és elhozzák.

⁷Akkor Izráel királya összehívta az ország véneit, és ezt mondta: Értsétek meg, lássátok be, hogy a vesztemet akarja! Pedig amikor elküldött hozzám a feleségeimért, fiaimért, ezüstömért és aranyomért, semmit sem tagadtam meg tőle. ⁸A vének meg az egész nép ezt mondta neki: Ne hallgass rá, és ne engedj neki! ⁹Ekkor ő így szólt Benhadad

követeihez: Mondjátok meg az én uramnak, a királynak: Mindazt megteszem, amit először üzentél a te szolgáltnak, de ezt a másik dolgot nem tehetem meg. A követek elmentek, és megvitték a választ. ¹⁰Akkor Benhadad ezt az üzenetet küldte neki: Úgy segítsenek engem az istenek, most és ezután is, hogy Samáriának a porából még egy-egy marékkal sem fog jutni az utánam jövő hadinépnek! ¹¹Izráel királya így válaszolt: Mondjátok meg neki, hogy aki kardot köt, ne kérkedjék úgy, mintha már lecsatolta volna! ¹²Amint ezt a választ meghallotta Benhadad, aki éppen a királyokkal együtt dőzsölt a sátrakban, sorakozót rendelt el az embereinek. Azok föl is sorakoztak a város ellen.

¹³Akkor egy próféta lépett Aháb izráeli király elé, és így szólt: Ezt mondja az ÚR: Látod ezt a nagy tömeget? Én ma a kezedbe adom ezt, és akkor megtudod, hogy én vagyok az ÚR! ¹⁴Aháb ezt kérdezte: Kik által? Ő így felelt: Ezt mondja az ÚR: A tartományi vezérek katonái által. Ki kezdje meg a harcot? – kérdezte Aháb. Ő így felelt: Te magad!

¹⁵Ekkor Aháb számba vette a tartományi vezérek katonáit, ők kétszázharmincketten voltak; azután számba vette az egész hadinépet, csupa izráelit, ők hétezren voltak. ¹⁶Amikor délben kivonultak, Benhadad már részegre itta magát a sátrakban azzal a harminckét királlyal együtt, akik segítettek. ¹⁷Először a tartományi vezérek katonái vonultak ki. Benhadad embereket küldött oda, s azok jelentették, hogy Samáriából emberek vonultak ki. ¹⁸Ő azt mondta: Ha békés szándékkal jöttek, fogjátok el őket élve, ha pedig harcolni jöttek, akkor is élve fogjátok el őket! ¹⁹Közben a tartományi vezérek katonái kivonultak a városból, utánuk pedig a haderő. ²⁰Mindenki levágta a maga ellenfelét, és megfutamodott Arám, Izráel pedig üldözőbe vette. Arám királyának, Benhadadnak sikerült lóháton elmenekülnie, harci kocsijának a lovain. ²¹Kivonult Izráel királya is, vágta a lovakat és a harci kocsikat, és nagy vereséget mért Arámra. ²²Akkor a próféta odalépett Izráel királyhoz, és ezt mondta neki: Menj, és készülődj! Értsd meg és lásd be, hogy mit kell tenned, mert egy év múlva Arám királya ismét ellened vonul!

Aháb újabb győzelme Benhadad fölött

²³Arám királyának ezt mondták az emberei: A hegyek istene az ő istenünk, azért voltak erősebbek nálunk. De ha a síkságon ütközünk meg velük, biztosan mi leszünk az erősebbek.

²⁴Tégy azért a következőképpen: Távolítsd el mindegyik királyt, és helytartókat nevezd ki a helyükre! ²⁵Azután szervezz magadnak olyan haderőt, amilyent elvesztettél, továbbá ugyanannyi lovat és harci kocsit, mint amennyi volt! Azután ütközzünk meg velük a síkságon, és biztosan mi leszünk az erősebbek. Benhadad hallgatott a szavukra, és úgy tett.

²⁶Egy esztendő múlva Benhadad számba vette az arámokat, azután Afék ellen vonult, hogy megütközzék Izráellel. ²⁷Izráel fiait is összeszámlálták, ellátták őket élelemmel, és így indultak az arámok ellen. Izráel fiainak a tábora olyan volt amazokhoz képest, mint két kis kecskenyáj, az arámok viszont ellepték a földet. ²⁸Akkor előlépett az Isten embere, és ezt mondta Izráel királyának: Így szól az ÚR: Mivel azt mondták az arámok, hogy az ÚR a hegyek istene, de a völgyeknek nem istene, azért ezt az egész nagy tömeget a kezedbe adom, és akkor megtudjátok, hogy én vagyok az ÚR. ²⁹Hét napig táboroztak egymással szemben, a hetedik napon azután csatára került sor. Izráel fiai levágtak százezer arám gyalogost egyetlen napon.

³⁰A megmaradtak Afék városába menekültek, de a várfal rászakadt a megmaradt huszonhétezer emberre. Benhadad is a városba menekült, és szobáról szobára bujkált.

³¹Emberei ezt mondták neki: Azt hallottuk, hogy Izráel házának a királyai könyörületes királyok. Vegyünk zsákruhát a derekunkra és kötelet a fejünkre, úgy menjünk Izráel királya elé: talán megkíméli az életed. ³²Zsákruhát öltöttek tehát a derekukra, a fejükre pedig kötelet kötöttek, és úgy járultak oda Izráel királyához. Így szóltak: Szolgád, Benhadad ezt üzeni: Kíméld meg az életem! Aháb megkérdezte: Hát él még? Testvérem ő! ³³Azok ezt jó jelnek vették, és sietve bizonygatni kezdték: Igen, a te testvéred Benhadad! Ő ezt mondta: Menjetek, hozzátok ide! Benhadad kijött hozzá, ő pedig felsegítette maga mellé a harci

kocsira. ³⁴Benhadad ezt mondta neki: Visszaadom azokat a városokat, amelyeket apám elvett a te apádtól, és rendezz be magadnak bazárutcákat Damaszkuszban, amilyeneket az én apám rendezett be Samáriában! Én pedig – felelte Aháb – szövetséggel bocsátlak el téged. Szövetséget kötött tehát vele, és elbocsátotta őt.

³⁵Egy prófétatanítvány ezt mondta társának az ÚR parancsára: **Üss meg engem! De az nem akarta megütni.** ³⁶Akkor ezt mondta neki: Mivel nem hallgattál az ÚR szavára, egy oroszlán terít le téged, amint eltávozol tőlem. Miután eltávozott tőle, rá is talált egy oroszlán, és leterítette. ³⁷Talált azután egy másik férfit, és ezt mondta: **Üss meg engem! Ez a férfi úgy megütötte, hogy meg is sebesült.** ³⁸Akkor elment a próféta, és várt a királyra az úton, de felismerhetetlenné tette magát egy kötéssel a szemén. ³⁹**Amikor a király arra ment, ő így kiáltott a királyhoz: A te szolgád részt vett az ütközetben. Egyszer csak arra jött valaki, és odahozott hozzám egy embert, és ezt mondta: Őrizd ezt az embert! De ha nem vigyázol rá, életeddel felelsz az életéért, vagy fizetsz egy talentum ezüstöt.** ⁴⁰Szolgádnak azonban itt is, ott is akadt tennivalója, az az ember pedig eltűnt. Izráel királya ezt mondta neki: Ez a te ítéleted, magad döntöttél! ⁴¹Ekkor az gyorsan levette szeméről a kötést, Izráel királya pedig fölismerte, hogy a próféták közül való. ⁴²A próféta ezt mondta neki: **Így szól az ÚR: Mivel kiengeded kezedből azt az embert, akit én kiirtásra szántam, életéért életeddel, népéért népeddel felelsz!** ⁴³Izráel királya ezután elkeseredve és haragosan hazament, és megérkezett Samáriába.

21

Nábót szőlője

¹Ezek után a következő dolog történt: A jezréeli Nábótnak szőlője volt Jezréelben, Samária királyának, Ahábnak a palotája mellett. ²Egyszer Aháb így szólította meg Nábótot: Add nekem a szőlődet, hadd legyen az veteményeskertem, mert közel van a házamhoz! Adok helyette jobb szőlőt, vagy ha jónak látod, pénzben adom meg az árát. ³Nábót így felelt Ahábnak: Az ÚR őrizzen meg attól, hogy odaadjam neked atyai örökségemet! ⁴**Aháb elkeseredve és haragosan ment haza a válasz miatt, amelyet a jezréeli Nábót adott neki, amikor ezt mondta: Nem adom neked atyai örökségemet. Lefeküdt az ágyára, a falnak fordult, és nem evett semmit.**

⁵A felesége, Jezábel azonban odament hozzá, és így szólt: Min keseredett el úgy a lelked, hogy semmit sem eszel? ⁶**Ő így válaszolt: Beszéltem a jezréeli Nábóttal. Kértem, hogy adja el nekem a szőlőjét, vagy ha úgy tetszik neki, szőlőt is adhatok helyette. De ő azt mondta, hogy nem adja nekem a szőlőjét.** ⁷A felesége, Jezábel ezt mondta neki: Hát nem te uralkodsz most Izráelben? Kelj föl, egyél, ne búslakodj! Majd én megszerzem neked a jezréeli Nábót szőlőjét.

⁸Ekkor leveleket írt Aháb nevében, lepecsételte annak gyűrűjével, és elküldte a leveleket azoknak a véneknek és nemeseknek, akik Nábóttal egy városban laktak. ⁹A levelekben ezt írta: Hirdessetek böjtöt, és ültessétek Nábótot a nép élére. ¹⁰Vele szembe pedig ültessetek két hitvány embert, akik így tanúskodjanak ellene: Átkoztad Istent és a királyt! Azután vigyétek ki, és kövezzétek agyon. ¹¹A város polgárai, a vének és a nemesek, akik abban a városban laktak, úgy is tettek, ahogyan Jezábel megüzente nekik, ahogyan a nekik küldött levelekben írta. ¹²Böjtöt hirdettek, és Nábótot a nép élére ültették. ¹³Odajött a két hitvány ember is, leültek vele szemben, és ezek a hitvány emberek így tanúskodtak Nábót ellen a nép előtt: Átkozta Nábót Istent és a királyt! Ezért kivítették őt a városból, és halálra kövezték. ¹⁴Azután megüzente Jezábelnek: Halálra kövezték Nábótot. ¹⁵Amikor Jezábel meghallotta, hogy halálra kövezték Nábótot, így szólt Jezábel Ahábhhoz: Kelj föl, vedd birtokba a jezréeli Nábót szőlőjét, amelyet nem akart eladni neked, mert nem él már Nábót, hanem meghalt. ¹⁶Amikor Aháb meghallotta, hogy Nábót meghalt, fölkelte Aháb, lement a jezréeli Nábót szőlőjébe, és birtokba vette azt.

Illés ítéletet hirdet

¹⁷Ekkor így szólt az ÚR igéje a tisbei Illéshez: ¹⁸Eredj, menj el Aháb izráeli király elé, aki Samáriában lakik, de most éppen Nábót szőlőjében van, ahová azért ment, hogy birtokba vegye. ¹⁹Így beszélj hozzá: Ezt mondja az ÚR: Öltél, és még birtokot is szereztél? Azután így beszélj hozzá: Ezt mondja az ÚR: Ahol a kutyák felnyalták Nábót vérét, ugyanott nyalják fel a kutyák a te véredet is! ²⁰Aháb így felelt Illésnek: Rám találtál, ellenségem?! Ő ezt mondta: Rád találtam, mivel arra vetemedtél, hogy olyat tégy, amit rossznak lát az ÚR. ²¹Ezért én veszedelmet hozok rád, és kisöpörlek téged. Kiirtom Izráelből Aháb férfiutódait, apraját-nagyját! ²²Olyanná teszem házadat, mint Jeroboámnak, Nebát fiának a házát, és mint Baasának, Ahijjá fiának a házát a bosszúságért, amelyet nekem okoztál, és vétekbe vitted Izráelt. ²³Jezábelről pedig így szól az ÚR: A kutyák eszik meg Jezábelt Jezréel falánál! ²⁴Aki Aháb családjából a városban hal meg, azt a kutyák eszik meg, aki pedig a mezőn hal meg, azt az égi madarak eszik meg. ²⁵Nem volt senki, aki annyira elvetemült lett volna, mint Aháb, aki folyton csak azt tegye, amit rossznak lát az ÚR, mert félrevezette a felesége, Jezábel. ²⁶Igen sok utálatosságot követett el azzal is, hogy a bálványokat követte – egészen úgy, ahogyan az emóriaiak tették, akiket kiűzött az ÚR Izráel fiai elől.

²⁷Amikor Aháb meghallotta ezeket a szavakat, megszaggatta ruháját, zsákruhát vett magára, böjtölt, zsákruhában is hált, és csöndesen járt-kelt. ²⁸Ekkor így szólt az ÚR igéje a tisbei Illéshez: ²⁹Látod, mennyire megalázta magát előttem Aháb? Mivel megalázta magát előttem, az ő idejében nem hozom rá azt a veszedelmet; majd csak a fia idejében hozok veszedelmet a házára.

22*Háború Rámót-Gileáért (Vö. 2Krón 18,1–34)*

¹Három esztendeig békében éltek: nem volt háború Arám és Izráel között. ²A harmadik esztendőben azonban, amikor Jósáfát, Júda királya elment Izráel királyához, ³Izráel királya így szólt udvari embereihez: Jól tudjátok, hogy Rámót-Gileád a mienk, és mi mégis tétlenkedünk, ahelyett hogy visszavennénk Arám királyától! ⁴Jósáfáttól pedig ezt kérdezte: Eljössz-e velem harcolni Rámót-Gileáért? Jósáfát így felelt Izráel királyának: Elmegyek én éppúgy, mint te, az én népem éppúgy, mint a te néped, az én lovaim éppúgy, mint a te lovid.

⁵De Jósáfát ezt mondta Izráel királyának: Kérdezd meg előbb az ÚR igéjét! ⁶Izráel királya ezért összegyűjtötte a prófétákat, mintegy négyszáz embert, és megkérdezte tőlük: Elmenjek-e harcolni Rámót-Gileáért, vagy letegyek róla? Ők így feleltek: Vonulj föl, mert az ÚR a király kezébe adja azt! ⁷Jósáfát azonban ezt kérdezte: Nincs itt az Úrnak több prófétája, akit megkérdezhetnénk? ⁸Izráel királya így felelt Jósáfátnak: Van még valaki, aki által megkérdezhetnénk az URat, de én gyűlölöm őt, mert sohasem prófétál nekem jót, hanem csak rosszat. Míkájehú, Jimlá fia az. Jósáfát erre így szólt: Ne mondjon ilyet a király!

Míkájehú próféciája

⁹Ekkor Izráel királya odahívta az egyik udvarnokát, és ezt mondta: Siess Míkájehúért, Jimlá fiáért! ¹⁰Izráel királya és Jósáfát, Júda királya ott ült díszruhába öltözve egy-egy trónon Samária kapujában, a bejárat előtti téren, a próféták pedig mind ott prófétáltak előttük.

¹¹Cidkijjá, Kenaaná fia vasszarvakat készített magának, és ezt mondta: Így szól az ÚR: Ezekkel ökleled Arámot, míg csak el nem pusztítod. ¹²A próféták mindnyájan így prófétáltak: Vonulj föl Rámót-Gileád ellen, és sikerrel jársz! Az ÚR a király kezébe adja azt.

¹³A követ pedig, aki elment, hogy elhívja Míkájehút, így szólt hozzá: Nézd, a próféták egyhangúlag jót ígérnek a királynak. Mondd azért te is ugyanazt, amit ők, és ígérj jót! ¹⁴De Míkájehú így felelt: Az élő Úrra esküszöm, hogy csak azt fogom mondani, amit az ÚR mond nekem. ¹⁵Amikor odaért a királyhoz, a király megkérdezte tőle: Míkájehú! Elmenjünk-e harcolni Rámót-Gileáért, vagy letegyünk róla? Ő így felelt neki: Vonulj föl, és járj

szerencsével! Az ÚR a király kezébe adja azt. ¹⁶A király azonban ezt mondta neki: Hányszor eskesselek meg, hogy csak igazat mondj nekem az ÚR nevében?! ¹⁷Erre az így felelt:

Láttam egész Izráelt
szétszóródva a hegyeken:
mint a juhok,
melyeknek nincsen pásztora.
Az ÚR pedig ezt mondta:
Nincs ezeknek gazdájuk,
térjen haza mindenki békével!

¹⁸Ekkor Izráel királya így szólt Jósáfáthoz: Ugye megmondtam neked, hogy nem prófétál ez nekem jót, csak rosszat? ¹⁹Míkájehú pedig ezt mondta: Halld meg az ÚR igéjét! Láttam az URat trónján ülve, és az egész mennyei sereg ott állt a jobbján és balján. ²⁰És ezt mondta az ÚR: Ki fogja rászedni Ahábot, hogy felvonuljon és elessék Rámót-Gileádnál? Erre az egyik ezt mondta, a másik azt mondta. ²¹De előlépett egy lélek, megállt az ÚR előtt és így szólt: Majd én rászedem őt! Az ÚR ezt kérdezte tőle: Hogyan? ²²Az így felelt: Elmegyek és hazug lélek leszek minden prófétája szájában. Az ÚR pedig így szólt: Így csakugyan rá tudod szedni. Menj és tégy így! ²³Íme, így adott az ÚR hazug lelket valamennyi prófétád szájába. Az ÚR kimondta veszedet.

²⁴Ekkor odalépett Cidkijjá, Kenaaná fia, pofon vágta Míkájehút, és ezt mondta: Talán eltávozott tőlem az ÚR lelke, és csak veled beszél? ²⁵Míkájehú így felelt: Majd meglátod azon a napon, amikor rejtekhelyet keresve szobáról szobára mész. ²⁶Akkor ezt parancsolta Izráel királya: Fogd Míkájehút, vidd Ámón városparancsnokhoz és Jóás királyfihoz, ²⁷és mondd: Ezt parancsolja a király: Vessétek börtönbe, és ételből meg italból csökkentett adagot adjatok neki, amíg vissza nem térek sértetlenül! ²⁸Míkájehú így szólt: Ha csakugyan visszatérsz sértetlenül, akkor nem az ÚR beszélt általam! És hozzátette: Halljátok meg mind, ti népek!

Aháb halála

²⁹Azután fölvonult Izráel királya és Jósáfát, Júda királya Rámót-Gileád ellen. ³⁰Izráel királya ezt mondta Jósáfátnak: Én álsruhába öltözöm, és úgy megyek a csatába, de te csak öltözz a magad ruhájába! Izráel királya tehát álsruhába öltözött, és úgy ment a csatába. ³¹Arám királya pedig ezt parancsolta a harci kocsik parancsnokainak, akik harmincketten voltak: Ne támadjatok se kicsit, se nagyot, csak Izráel királyát! ³²Amikor a harci kocsik parancsnokai meglátták Jósáfátot, ezt gondolták: Csak ő lehet Izráel királya. Ellene fordultak tehát, hogy megtámadják. Jósáfát azonban kiáltozni kezdett; ³³ekkor a harci kocsik parancsnokai látták, hogy nem ő Izráel királya, és elfordultak tőle.

³⁴Egy ember pedig csak úgy, találmra kilőtt egy nyílvesszőt, és eltalálta Izráel királyát a szíjnak és a páncél között. Ekkor megparancsolta a kocsi hajtójának: Fordulj meg és vigyél ki a táborból, mert megsebesültem! ³⁵Mivel azonban az ütközet egyre hevesebbé vált azon a napon, a királynak állva kellett maradnia harci kocsijában az arámokkal szemben. Estére azután meghalt, mert a vére elfolyt sebéből a harci kocsi belsejébe. ³⁶Napnyugtakor ez a kiáltás futott végig a táboron: Mindenki a városába, mindenki a hazájába, ³⁷mert meghalt a király! Miután megérkeztek Samáriába, eltemették a királyt Samáriában. ³⁸A harci kocsit Samária tavában mosták le; vérének kutyák nyalták fel, és parázna nők mosakodtak ott – az ÚR igéje szerint, ahogyan megmondta előre.

³⁹Ahábnak egyéb dolgai, mindaz, amit véghezvitt, az elefántcsont palota, amelyet építtetett, és mindazok a városok, amelyeket felépíttetett, le vannak írva az Izráel királyainak történetéről szóló könyvben. ⁴⁰Azután Aháb pihenni tért őseihez; utána a fia, Ahazjá lett a király.

Jósáfát Júda királya (Vö. 2Krón 20,31–37)

⁴¹Jósáfát, Ászá fia Ahábnak, Izráel királyának a negyedik évében lett Júda királya.

⁴²Harmincöt éves volt Jósáfát, amikor király lett, és huszonöt évig uralkodott Jeruzsálemben. Anyjának a neve Azúbá volt, Silhí leánya. ⁴³Mindenben apjának, Ászának az útján járt, nem tért le róla. Azt tette, amit helyesnek lát az ÚR. ⁴⁴Csak az áldozóhalmok nem szűntek meg, a nép továbbra is áldozott és tömjénezett az áldozóhalmokon. ⁴⁵Jósáfát békességben élt Izráel királyával.

⁴⁶Jósáfát egyéb dolgai és hőstettei, amelyeket véghezvitt, és hogy milyen háborúkat viselt, meg vannak írva a Júda királyainak történetéről szóló könyvben. ⁴⁷Kisöpörte az országból a férfitparáznák maradékát, akik még megmaradtak apjának, Ászának az idejéből.

⁴⁸Edómban akkor nem volt király, csak királyi helytartó. ⁴⁹Jósáfát csináltatott Tarsís-hajókat, hogy aranyért menjenek Ófírba, de nem tudtak elmenni, mert a hajók összetörtek Ecjón-Geberben. ⁵⁰Akkor ezt mondta Ahazjá, Aháb fia Jósáfátnak: Hadd menjenek el szolgálaim a te szolgáliddal a hajókon! De Jósáfát nem engedte meg.

⁵¹Azután Jósáfát pihenni tért őseihez, és eltemették ősei mellé, ősatyjának, Dávidnak a városában. Utána a fia, Jórám lett a király.

⁵²Ahazjá, Aháb fia Jósáfátnak, Júda királyának a tizenhetedik évében lett Izráel királya Samáriában, és két évig uralkodott Izráelben. ⁵³Azt tette, amit rossznak lát az ÚR, mert apjának és anyjának az útján, meg Jeroboámnak, Nebát fiának az útján járt, aki vétekbe vitte Izráelt. ⁵⁴Baalt tisztelte és őt imádta, ezzel bosszantva az URat, Izráel Istenét, egészen úgy, ahogyan apja tette.